

V L A A M S   P A R L E M E N T

Zitting 2000-2001

24 januari 2001

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MIDDAGVERGADERING

ACTUELE VRAGEN

ACTUALITEITSDEBAT OVER DE SOCIALE AANGELEGENHEDEN INZAKE ONDERWIJS

VOORSTEL TOT INVOEGING VAN EEN ARTIKEL 97BIS IN HET REGLEMENT VAN HET
VLAAMS PARLEMENT

WIJZIGING VAN HET STATUUT VAN HET LID VAN HET VLAAMS PARLEMENT

MOTIE BETREFFENDE EEN BELANGENCONFLICT

AANPASSING RECHTSPOSITIEREGELING MEDEWERKERS

AANPASSING REGLEMENT VAN TOEKENNING VAN MEDEWERKERS

DECREET INSTEMMING OVEREENKOMST BLEU EN MOLDOVA INZAKE INVESTERINGEN –
STEMMING

DECREET GOEDKEURING PROTOCOL BIJ DE OVEREENKOMST TOT INSTELLING VAN SAMENWERKING EN EEN DOUANE-UNIE TUSSEN DE EEG EN SAN MARINO – STEMMING

DECREET WIJZIGING DECRETEN RADIO-OMROEP EN DE TELEVISIE – STEMMING

MET REDENEN OMKLEDE MOTIES – STEMMINGEN

Inhoud

Nr. 25

Woensdag 24 januari 2001
Middagvergadering

Berichten van verhindering	1
Actuele vragen (Regl. art. 82)	
Actuele vraag van de heer Jan Van Duppen tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de financiële ondersteuning van de Gedichtendag 2001	1
Actuele vraag van mevrouw Margriet Hermans tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de beleidsconclusies uit het VUB-onderzoek inzake de tolerantiegraad bij kinderen ten opzichte van allochtonen	3
Actuele vraag van de heer Filip Dewinter tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de toepassing van de rondzendbrief met betrekking tot het ontwerpdecreet op de intercommunales door de gemeenten	4
Actuele vraag van de heer Carl Decaluwe tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over het overleg met de Franse Gemeenschap betreffende het nieuwe frequentieplan voor de radiozenders	5
Actuele vraag van de heer Dirk Holemans tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over een mogelijke herroeping van de beslissing om het Provinciefonds met een miljard frank te verminderen	7
Actualiteitsdebat	
Actualiteitsdebat over de sociale aangelegenheden inzake onderwijs	8
Sprekers : de heren Luc Martens, Gilbert Baelen, Pieter Huybrechts, Eric Van Rompuy, André Denys, André Van Nieuwerkerke, Ludo Sannen, Kris Van Dijck, Luc Van den Brande, Gilbert Bossuyt en Karel De Gucht, mevrouw Mieke Van Hecke, mevrouw Sonja Becq en minister Marleen Vanderpoorten	
Moties van aanbeveling	24
Voorstel van de heren Johan De Roo, Marc Van den Abeelen, Filip Dewinter, Gilbert Bossuyt, Jos Geysels en Paul Van Grembergen tot invoeging van een artikel 97bis in het Reglement van het Vlaams Parlement	
– 539 (2000-2001) – Nr. 1	
Algemene bespreking	24
Spreker : mevrouw Mieke Van Hecke, verslaggever	
Artikelsgewijze bespreking	24
Wijziging van het statuut van het lid van het Vlaams Parlement	
Bespreking en stemming	25
Spreker : de heer Johan De Roo	

- Motie** van de heren Carl Decaluwe en Ludwig Caluwé betreffende een belangenconflict
– 538 (2000-2001) – Nr. 1
Voorstel tot aanvulling van de agenda 25
Sprekers : de heren Francis Vermeiren, Etienne Van Vaerenbergh en Carl Decaluwe en minister
Dirk Van Mechelen
- Aanpassing van de rechtspositieregeling van de medewerkers van de voorzitter, van de leden van het uitgebreid Bureau, van de fracties en van de Vlaamse volksvertegenwoordigers**
Bespreking en stemming 27
Spreker : de heer Jan Loones
- Aanpassing van het reglement van toekenning van medewerkers aan de voorzitter, aan de leden van het uitgebreid Bureau, aan de fracties en aan de Vlaamse volksvertegenwoordigers**
Bespreking en stemming 27
- Ontwerp van decreet** houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie, enerzijds, en de regering van de republiek Moldova, anderzijds, inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend te Chisiñau op 21 mei 1996
– 417 (2000-2001) – Nrs. 1 en 2
Hoofdelijke stemming 27
- Ontwerp van decreet** houdende goedkeuring van het protocol bij de overeenkomst tot instelling van samenwerking en een douane-unie tussen de Europese Economische Gemeenschap en de Republiek San Marino naar aanleiding van de toetreding van de Republiek Oostenrijk, de Republiek Finland en het Koninkrijk Zweden tot de Europese Unie, en de slotakte, ondertekend in Brussel op 30 oktober 1997
– 431 (2000-2001) – Nrs. 1 en 2
Hoofdelijke stemming 29
- Voorstel van decreet** van de heren Marino Keulen, Tuur Van Wallendael en Jo Vermeulen en mevrouw Margriet Hermans houdende wijziging van sommige bepalingen van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995
– 488 (2000-2001) – Nrs. 1 tot 3
Hoofdelijke stemming 30
- Voorstel** van de heren Johan De Roo, Marc Van den Abeelen, Filip Dewinter, Gilbert Bossuyt, Jos Geysels en Paul Van Grembergen tot invoeging van een artikel 97bis in het Reglement van het Vlaams Parlement
– 539 (2000-2001) – Nr. 1
Hoofdelijke stemming 31
- Met redenen omklede motie** van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen en de heer Bart De Smet tot besluit van de op 11 januari 2001 door mevrouw Riet Van Cleuvenbergen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over de toegankelijkheid van voor gehandicapten aangepaste bussen, aangekocht door De Lijn
– 525 (2000-2001) – Nr. 1
Hoofdelijke stemming 33
Sprekers : mevrouw Riet Van Cleuvenbergen en mevrouw Trees Merckx-Van Goey
- Met redenen omklede motie** van de heer Eddy Schuermans, mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever en de heren Johan Weys en Jan Laurys tot besluit van de op 11 januari 2001 door de heer Eddy Schuermans in commissie gehouden interpellatie tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse

regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over de verhouding federale overheid-gewesten in het Airbusdossier
– 528 (2000-2001) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming 35

Sprekers : de heren Eddy Schuermans, Jan Loones en André Denys

Regeling van de werkzaamheden 38

VOORZITTER : De heer Johan De Roo, eerste ondervoorzitter

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 14.09 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

AANWEZIG

Wilfried Aers, Anne-Marie Baeke, Sonja Becq, Jos Bex, André-Emiel Bogaert, Gilbert Bossuyt, Mathieu Boutsen, Louis Bril, Jozef Browaeys, Ludwig Caluwé, Patricia Ceysens, Hilde Claes, Joachim Coens, Marc Cordeel, Norbert De Batselier, Carl Decaluwe, Veerle Declercq, Dirk De Cock, Frans De Cock, Niki De Gryze, Karel De Gucht, Hilde De Lobel, Herman De Loor, Ann De Martelaer, Julien Demeulenaere, Jos De Meyer, André Denys, Herman De Reuse, Peter De Ridder, Johan De Roo, Claudine De Schepper, Bart De Smet, Jacques Devolder, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Freddy Feytons, Gisèle Gardeyn-Debever, Sven Gatz, Jean Geraerts, Jos Geysels, Eloi Glorieux, Brigitte Grouwels, Dominique Guns, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Koen Helsen, Margriet Hermans, Dirk Holemans, Pieter Huybrechts, Marino Keulen, Gerald Kindermans, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Herman Lauwers, Jacques Laverge, Julien Librecht, Marcel Logist, Jan Loones, Dominiek Lootens-Stael, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Johan Malcorps, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, André Moreau, Jan Penris, Stefaan Platteau, Frans Ramon, Didier Ramoudt, Ludo Sannen, Freddy Sarens, Cis Schepens, Eddy Schuermans, Jos Stassen, Felix Strackx, Lucien Suykens, Guy Swennen, Jacques Timmermans, Bruno Tobback, Maria Tyberghien-Vandenbussche, Jul Van Aperen, Gilbert Van Baelen, Riet Van Cleuvenbergen, Marc van den Abeelen, Dany Vandenbossche, Luc Van den Brande, Chris Vandenbroeke, Marleen Van den Eynde, Ria Van Den Heuvel, Mark Van der Poorten, Kris Van Dijck, Jan Van Duppen, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Paul Van Grembergen, Joris Van Hauthem, Mieke Van Hecke, Ingrid van Kessel, Gilbert Vanleenhove, Jef Van Looy, Paul Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwerkerke, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuuy, Etienne Van Vaeren-

bergh, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Miel Verrijken, Isabel Vertriest, Robert Voorhamme, Johan Weyts, Paul Wille, Frans Wymeersch.

AFWEZIG MET KENNISGEVING

Anny De Maght-Aelbrecht, Patrick Hostekint, Leo Peeters : gezondheidsredenen ;

Johan Demol, Simonne Janssens-Vanoppen : ambtsverplichtingen.

AFWEZIG ZONDER KENNISGEVING

Wivina Demeester-De Meyer, Rufin Grijp, Walter Vandenbossche.

ACTUELE VRAGEN (*Regl. art. 82*)

Actuele vraag van de heer Jan Van Duppen tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de financiële ondersteuning van de Gedichtendag 2001

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Van Duppen tot de heer Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de financiële ondersteuning van de Gedichtendag 2001.

De heer Van Duppen heeft het woord.

De heer Jan Van Duppen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, morgen, donderdag 25 januari, wordt in Vlaanderen voor de tweede keer een Gedichtendag georganiseerd. Het initiatief loopt gelijktijdig in Vlaanderen en Nederland. In Nederland is de organisator Poetry International en in Vlaanderen Behoud de Begeerte.

Van Duppen

Zoals minister Anciaux en veel van mijn collega's kunnen beamen, is poëzie als de eerste schrei van een pasgeborene. Poëzie is als het zout in de pap, als de balletjes in de soep. Poëzie is als de geur van verlangen. Poëzie is als het behouden van de begeerte, zelfs na de voldoening van de daad. Het is als de melancholie van de dood.

Er zijn landen, taal- en cultuurgemeenschappen waar grote dichters gekoesterd worden als nationale helden en waar een mooi gedicht de waarde heeft van een goed decreet. Dit is echter niet het geval in Vlaanderen. Daaraan kan wat gebeuren dankzij de Gedichtendag. Om die dag blijvend te kunnen organiseren, is er geld nodig. Nederland legt 2 miljoen frank op tafel. Vlaanderen zou naar verluidt 700.000 frank hebben toegezegd. Tot nu is dat bericht nog niet bevestigd. Indien dat niet gebeurt, moet Behoud de Begeerte deze dag voor de tweede keer gratis organiseren.

Morgen is het Gedichtendag. De Vlamingen hebben daar massaal op gereageerd. Ze hebben in groten getale hun lievelingsdichter en -gedicht bekendgemaakt.

De voorzitter : Mijnheer Van Duppen, kunt u uw vraag formuleren ?

De heer Jan Van Duppen : Hans Andreus heeft gewonnen met het gedicht 'Voor een dag van morgen'. Mijnheer de minister, wat zult u doen opdat de Gedichtendag kan worden georganiseerd ?

Mijnheer de voorzitter, ik zou mijn interventie willen beëindigen met het voorlezen van een – licht aangepast – gedicht van Luuk Gruwez. Het gedicht is belangrijk omdat de titel erg mooi is : 'Hoe het komt dat wij niet geliefd zijn hoewel wij daar veel aanleg toe hadden'. Het komt uit zijn bundel 'Dieven en geliefden', uitgegeven door de Arbeiderspers en het gaat als volgt :

'Het heeft met politiek te maken,

met politiek en ook met poëzie.

(Met algebra misschien,

dat valt nog te bezien.)

En met een uilenbril, een tropenhelm,

een ruitjesjas en baggerlaarzen.

Met iets wat fabelachtig vloekt.

En meestal is er ergens iemand

die daardoor niet meer van ons houdt

en dat aan iedereen vertelt.

Het komt gewoonlijk op minuten aan

en niet op maanden of op jaren.

Precies twee uur, een woensdagmiddag,

de koffie op, de GSM af, de krant net uit.

En iemand komt op het idee

vandaag eens lekker niet van ons te houden.

Hij had iets nuttigs kunnen doen,

zijn vloeren boenen, erwten peulen.

Ja, erwten peulen kan heel nuttig zijn.

Het moest er vroeg of laat van komen

dat iemand, binnen de minuut,

verkoos ons niet meer lief te hebben.

Maar diende dat wel doorverteld ?

Wij hadden zoveel aanleg om geliefd te zijn'.

De voorzitter : Mijnheer Van Duppen, kunt u eindelijk uw actuele vraag afronden ?

De heer Jan Van Duppen : Het gaat wel om actuele cultuur.

'Met politiek heeft het te maken.

Met politiek en ook met poëzie.

En heel misschien met algebra'.

(Opmerkingen van de heer Pieter Huybrechts)

'Het is volkomen onaanvaardbaar

dat nu de hele wereld weet

dat iemand niet meer van ons houdt.

Dat iemand zozeer niet meer van ons houdt

Van Duppen

dat niemand ooit nog van ons houden zal'.

Dit alles is ook erg actueel. (*Applaus bij de SP en AGALEV*)

De voorzitter : Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, ik dank de heer Van Duppen voor zijn vraag. Ik wilde ook een gedicht voordragen, maar de heer Van Duppen heeft dat al gedaan. Ik dank de voorzitter dat hij daarvoor even van het Reglement is afgeweken.

De heer Van Duppen vraagt hoe het zit met Behoud de Begeerte. Vorig jaar heeft die vereniging voor de organisatie van de Gedichtendag van morgen een subsidiëringdossier ingediend. Ze vroeg daarvoor 727.520 frank. Op 15 december heb ik het besluit ondertekend waarmee dat bedrag wordt toegekend. Dat is het totale bedrag dat Behoud de Begeerte me heeft gevraagd. Verder is er een aanvraag ingediend bij de Nederlandse Taalunie. De Taalunie heeft een bedrag van 424.080 frank toegekend. De Vlaamse Gemeenschap is dus rechtstreeks en onrechtstreeks – via de Nederlandse Taalunie – tegemoetgekomen aan de vragen van Behoud de Begeerte.

Er is een verschil met Poetry International. In Nederland is het evenement rond gedichten veel ruimer opgevat. Dat verklaart waarom Nederland meer subsidies geeft. Poetry International functioneert in Nederland met sponsorgeld, en Behoud de Begeerte doet dat niet.

Verder wil ik meedelen dat de structurele subsidies voor Behoud de Begeerte een aangelegenheid is van het Fonds voor de Letteren ; op vraag van dit parlement mag ik me daar niet mee bezig houden. Ten slotte wil ik u nogmaals danken omdat u aandacht hebt besteed aan een van de mooiste zaken die in het leven bestaan.

De voorzitter : De heer Van Duppen heeft het woord.

De heer Jan Van Duppen : Ik dank de minister ten eerste voor zijn antwoord. Ik wil ook mijn schaamte verwoorden over het feit dat in dit parlement sommige mensen het belang van cultuur, poëzie en taal naar de prullenmand verwijzen door de actualiteitswaarde van een mooi gedicht niet te erkennen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van mevrouw Margriet Hermans tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de beleidsconclusies uit het VUB-onderzoek inzake de tolerantiegraad bij kinderen ten opzichte van allochtonen

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van mevrouw Hermans tot de heer Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de beleidsconclusies uit het VUB-onderzoek inzake de tolerantiegraad bij kinderen ten opzichte van allochtonen.

Mevrouw Hermans heeft het woord.

Mevrouw Margriet Hermans (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, gisteren stond in de kranten de alarmerende conclusie van een VUB-onderzoek over de tolerantiegraad bij kinderen ten opzichte van allochtonen. Uit het onderzoek blijkt dat de media daarbij een belangrijke rol spelen, en wat nog erger is, dat de leerkrachten zeer onverschillig staan tegenover het probleem.

Mijnheer de minister, welke conclusies trekt u uit dat onderzoek ?

De voorzitter : Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, het is niet mogelijk om hier in drie minuten een overzicht te geven van al onze initiatieven en van alle conclusies die we uit het rapport trekken. Ik geef u er toch enkele mee.

Het valt op dat de tolerantie bij jongeren nog altijd groter is dan bij volwassenen. Dat is natuurlijk maar ten dele een geruststelling.

Ten tweede : het zeer negatieve, xenofobe en racistische gedrag van volwassenen is een voorbeeld voor de jongeren. Ze nemen gedeeltelijk dat rollenpatroon over. Ten derde wordt de beeldvorming in het algemeen niet door jongeren of kinderen bepaald, maar door volwassenen.

Ten vierde is het belangrijk dat de positieve beeldvorming in de praktijkvoorbeelden van het onder-

Anciaux

wijs vandaag meer aan bod komen. Er worden vandaag reeds vele initiatieven genomen die op meer tolerantie tussen jongeren, al dan niet van autochtone oorsprong, zijn gericht.

Uiteraard moet er nog werk worden verzet. Op dit ogenblik worden in het ontwerp van het lokaal jeugdwerkbeleid, maar ook in het nieuwe decreet voor de landelijke jeugdwerking veel inspanningen geleverd om de specifieke toegang van jongeren naar het jeugdwerk open te trekken. Er wordt voor gepleit om de verantwoordelijkheid niet alleen bij specifieke initiatieven gericht op bepaalde doelgroepen te leggen, maar bij elk jeugdwerkinitiatief. Het moet een aandachtspunt voor het hele jeugdwerk worden.

Verder moet dit een aandachtspunt en een algemeen maatschappelijke beleidsintentie zijn, eveneens gericht op onderwijs en media. Minister Van Mechelen zal het hierover met mij eens zijn : het debat over de beleidsnota met betrekking tot de openbare omroep wordt hierdoor belangrijker en kan niet meer als een kijkcijferdebat worden afgedaan.

We hebben niet op dit onderzoek gewacht om allerlei initiatieven te nemen. Zo werken elke minister en alle departementen mee bij het opmaken van het eerste Vlaamse jeugdbeleidsplan. De uitgangspunten van het onderzoek van de VUB zullen stof vormen om dit plan verder in te vullen. Er wordt ook aan experimenteel jeugdwerk gedaan met specifieke projecten gericht op meer onderlinge tolerantie.

Het huidig jeugdwerk neemt reeds allerhande initiatieven om kinderen van verschillende oorsprong dichter bij elkaar te brengen. We zullen daar blijvend in investeren. Het voorbeeld dat in de kranten verscheen verwees specifiek naar het Vlaams jeugdwerk alsof Vlaamse kinderen niet samen met Turkse kinderen in tenten zouden willen slapen. Ik betreur dit omdat heel wat initiatieven uitwijzen dat, waar beide groepen samenwerken, ook een grote tolerantie ontstaat. Ik zal ervoor zorgen dat dergelijke samenwerking vanuit de specifieke eigenheid meer methodisch wordt aangepakt. Er moet – meer dan in het verleden het geval was – worden uitgegaan van de vanzelfsprekendheid van de multiculturele samenleving.

De voorzitter : Mevrouw Hermans heeft het woord.

Mevrouw Margriet Hermans : Ik dank de minister voor zijn uitvoerig antwoord en ben verheugd dat zovelen mijn bezorgdheid delen. Op die manier moet toch niet te negatief over deze situatie worden geoordeeld.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Filip Dewinter tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de toepassing van de rondzendbrief met betrekking tot het ontwerpdecreet op de intercommunales door de gemeenten

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Dewinter tot de heer Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de toepassing van de rondzendbrief met betrekking tot het ontwerpdecreet op de intercommunales door de gemeenten.

Minister Anciaux zal antwoorden namens minister Sauwens.

De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, ik had normaal de minister van Binnenlandse Aangelegenheden willen zeggen dat hij het niet onder de markt heeft met het Antwerps stadsbestuur, aangezien hij telkens lik op stuk krijgt van datzelfde stadsbestuur.

Nu blijkt uit een omzendbrief, die vandaag in het Staatsblad verscheen betreffende de intergemeentelijke samenwerking – zeg maar de invulling van de intercommunales – en die in feite vooruitloopt op het ontwerp van decreet dat eerstdaags door de regering in het parlement zal worden ingediend en besproken, dat het aantal mandaten in de intercommunales voor gemeenteraadsleden tot twee zal worden beperkt en dat parlamentsleden geen mandaat in intercommunales meer mogen opnemen. Dat zorgt blijkbaar voor een probleem in Antwerpen aangezien er meer mandaten moeten worden ingevuld dan er leden zijn in de meerderheid, met als gevolg dat ook de oppositie in die intercommunales vertegenwoordigd moet zijn.

Dat is zeker in Antwerpen een groot drama. Stel u immers voor dat pottenkijkers van de oppositie zouden worden toegelaten tot bijvoorbeeld de

Dewinter

Antwerpse waterwerken. Wat zouden ze daar allemaal niet kunnen ontdekken ? Wat valt daar allemaal niet te bespeuren ? Dan maar liever geen oppositieleiden in de Antwerpse intercommunales. Alles wordt netjes verdeeld onder de meerderheid en met de omzendbrief van minister Sauwens wordt geen rekening gehouden. In Antwerpen gebeurt alles volgens de regels van de Nieuwe Politieke Cultuur. Alle mandaten worden ingevuld door de meerderheid, en op die manier heeft men ook geen last van die vervelende oppositie.

Ik kan me voorstellen dat de Vlaamse regering die zich achter dit ontwerp van decreet heeft geschaard en die de omzendbrief van minister Sauwens steunt, zich niet zomaar zal neerleggen bij de oekazes van het Antwerps stadsbestuur en zal eisen dat de richtlijnen van de omzendbrief worden nageleefd. Als het stadsbestuur zich daar toch niets aantrekt, betekent dit slechts uitstel van executie. Immers, zodra het ontwerp van decreet is goedgekeurd, moet iedere andere samenstelling worden aangepast aan de criteria uit dat ontwerp van decreet, als dus de omzendbrief.

Hoe zal de minister reageren op de bijna burgerlijke ongehoorzaamheid van het Antwerps stadsbestuur ten aanzien van zijn omzendbrief ?

De voorzitter : Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, deze vraag geldt voor alle gemeenten. Ik wil dan ook niet ingaan op een specifiek probleem dat zich zou kunnen voordoen.

Het ontwerp zal binnenkort in het Vlaams Parlement worden ingediend. Het parlement beslist dan zelf hoe het decreet eruit zal zien. Minister Sauwens heeft naar aanleiding van de principiële goedkeuring na de adviezen in de regering, een omzendbrief verstuurd. Deze omzendbrief is momenteel niet afdwingbaar, maar geeft alleen aan dat bij goedkeuring van dit decreet, een aantal mandaten mogelijk op de helling komen te staan en opnieuw zullen moeten worden ingevuld.

Hoewel de omzendbrief vandaag niet afdwingbaar is, lijkt het ons verstandig dat de gemeenteraden er nu al rekening mee houden, tenzij het parlement hier anders over beslist. Hier doet zich dus geen formeel conflict voor. Elke gemeenteraad weet echter wat de mogelijkheden zijn als het decreet wordt goedgekeurd. Als het decreet in ongewijzigde zin wordt goedgekeurd, dan moeten de gemeen-

tebesturen zich daaraan aanpassen. Een aantal mandaten zullen vervallen en nieuwe mensen zullen moeten worden aangeduid.

De voorzitter : De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter : Het verheugt me dat er geen plannen zijn om het ontwerp van decreet dat zal worden ingediend en de criteria uit de omzendbrief te wijzigen.

Verder wil ik minister Sauwens wijzen op het volgende. Zoals blijkt uit krantenartikels schermt men graag en gemakkelijk met het spookbeeld van het Vlaams Blok, maar achter dit alles kan wel eens iets anders schuilgaan. Bepaalde gemeenteraadsleden van de meerderheid cumuleren vandaag vier of meer verschillende lucratieve mandaten in intercommunales, terwijl diverse leden van dit of een ander parlement momenteel de kans hebben om voorzitter te worden van bepaalde intercommunales. Die hebberigheid wat lucratieve mandaten en voorzitterschappen betreft zou wel eens de echte reden zijn voor het naast zich neerleggen van deze omzendbrief. Dat zou wel eens de reden kunnen zijn voor het feit dat men er nu uitdrukkelijk voor pleit om de criteria uit het ontwerp van decreet vooralsnog te wijzigen.

Collega's, laat u niet misleiden door het spookbeeld dat van het Vlaams Blok wordt geschetst in de intercommunales. Probeer door het bos de bomen te zien, en in te zien dat veel minder edele motieven aan de basis liggen van het toch wel brede protest uit Antwerpen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Carl Decaluwe tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over het overleg met de Franse Gemeenschap betreffende het nieuwe frequentieplan voor de radiozenders

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Decaluwe tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over het overleg met de Franse Gemeenschap betreffende het nieuwe frequentieplan voor de radiozenders.

De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, ik heb de minister reeds over dit probleem onder-vraagd, zowel in plenaire vergadering als in de commissie. Telkens als ik vroeg wanneer er in Vlaanderen commerciële landelijke radio zou komen, verklaarde de minister optimistisch dat die radio in aantocht was. De vraag is natuurlijk wan-neer.

Telkens als we vroegen naar de verhoudingen met de Waalse evenknie, kregen we steeds de positieve verhalen te horen over het overleg met mevrouw De Permentier, de charmante Franstalige mediami-nister. Zij werd ondertussen vervangen door de heer Miller, die zich blijkbaar wat harder opstelt. Luidens een artikel in *Le Soir* blijkt deze mediami-nister toch niet zo optimistisch over het afstemmen van een frequentieplan met betrekking tot de komst van commerciële landelijke radio.

De minister zal het niet willen toegeven, maar van-daag stel ik vast dat dit belangrijke VLD-dossier muurvast zit. De vorige VLD-voorzitter stelde op VTM dat er eind december 1999 een commercieel landelijk radiostation zou zijn in Vlaanderen. Daarna had men het over Pasen 2000. De minister-presi-dent had het vervolgens over 1 september 2000, mi-nister Van Mechelen over eind 2000.

Vandaag is er echter zelfs nog geen frequentieplan. Wel stel ik vast dat het Vlaams Parlement zijn de-cretaal werk snel heeft afgehandeld. Het gaat hier over een verwaterde versie. Er is geen sprake van een echte volwaardige commerciële omroep, daar men die radio slechts in 70 percent van de Vlaamse ruit zal kunnen beluisteren en ook de kwaliteit niet optimaal zal zijn.

Mijnheer de minister, eigenlijk had u moeten voor-stellen om Radio Donna te verkopen, om op die manier een commerciële landelijke Vlaamse radio met uitstekende kwaliteit te krijgen. Dat had ik van u verwacht, dat ware pas eerlijk geweest. Laat er geen misverstand over bestaan : de CVP-fractie is daar geen voorstander van. Dit is echter de realiteit als we de frequenties bekijken.

U had ook gezegd dat u, mocht men de knoop niet kunnen ontwarren, de procedure bij minister Daems en het BIPT zou inzetten om het frequen-tieplan te laten vastleggen en het geschil met Wal-lonië bij te leggen. Mijnheer de minister, hoe lang zult u nog geduld oefenen voor u uw federale libe-rale collega, de heer Daems, inschakelt ? Het dos-sier wordt immers nog complexer : eind 2001 ver-

vallen de erkenningen van de lokale radio's en moeten ze nieuwe frequenties krijgen.

Minister Dirk Van Mechelen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik ben bijzonder gecharmeerd door het enthousiasme waarmee onze collega van de CVP aandringt op de snelle komst van commerciële radio in Vlaanderen. Het is ooit anders geweest.

Het decretale werk is inderdaad voltooid. We heb-ben dat afgerond kort voor Kerstmis 2000. De Vlaamse regering heeft ondertussen het belangrij-ke uitvoeringsbesluit principieel goedgekeurd. Zoals beloofd heb ik dat aan alle commissieleden ter informatie bezorgd. Dit uitvoeringsbesluit is overgemaakt aan de Mediaraad en aan de SERV. Die adviezen zijn vorige week binnengekomen. Normaal wordt dan het besluit aangepast.

Zoals u weet wordt dit dossier in principe volgende week vrijdag opnieuw door de regering besproken. Daarna zal het voor advies worden overgemaakt aan de Raad van State. Ik zal dit advies vragen, meer bepaald op een termijn van één maand.

Met betrekking tot de frequentieplannen weet u dat het moeilijke onderhandelingen zijn. In het verleden heb ik trouwens meermaals in dit parle-ment gezegd dat, als de politieke wil er eenmaal was, het altijd moeilijk zou zijn om te komen tot dat frequentieplan. We hebben 67 frequenties op-gedolven en hebben die op 2 mei 1999 ter coördi-natie voorgelegd. Ondertussen hebben we al ette-lijke vergaderingen achter de rug.

Op een bepaald moment werd dit dossier vanuit de Franse Gemeenschap geblokkeerd. Dit heeft ertoe geleid dat de Vlaamse Gemeenschap een ingebrekestelling heeft gericht aan het BIPT en tegen het feit dat het BIPT niet optrad in een aantal dossiers waarbij Franse radio's werden veroordeeld. Dit heeft geleid tot een overleg, dat plaatsvond in de eerste week van september van vorig jaar. Op dat overleg zijn een aantal principeafspraken gemaakt met betrekking tot het verzoek tot coördinatie van de Vlaamse Gemeenschap en de toezegging van de Franse Gemeenschap om hier loyaal aan mee te werken. Daarnaast ging het ook om de toezegging van de federaal bevoegde minister om het KB van 1992 aan te passen aan de institutionele realiteit, en om dit uiteindelijk ook voor te leggen aan de rege-ring.

Met betrekking tot het KB van 1992 hebben er ette-lijke werkvergaderingen plaatsgevonden die hebben geleid tot een definitieve versie die op 5 december

Van Mechelen

van vorig jaar aan de beide gemeenschappen is voorgelegd. We hebben dan de tijd gekregen om onze laatste opmerkingen op die definitieve versie over te maken. We hebben dat ook gedaan. Ik neem aan dat federaal minister Daems nu in staat is om eerstdaags, uiterlijk in de loop van februari, de aangepaste versie van het KB van 1992 aan de ministerraad voor te leggen. Op die manier kunnen we indien nodig een beroep doen op dit nieuwe KB.

Wat de frequenties betreft zijn de onderhandelingen met Nederland zo goed als afgerond. De onderhandelingen met de VRT zijn klaar. Op 7 en 8 februari hebben we een tweede gespreksronde met Frankrijk. We hebben ook een afspraak om samen met de Nederlanders hun frequentieplan en ons frequentieplan te bespreken met Duitsland. Op dit ogenblik zijn we in gesprek met de Duitstalige Gemeenschap.

We boeken dus zeker en vast vooruitgang. Mijnheer Decaluwe, u kunt me nu iedere maand vragen wanneer die landelijke commerciële radio er zal zijn. Ik probeer dit zo snel en zo goed mogelijk te regelen, zodat aan uw diepe verzuchting – commerciële radio in Vlaanderen – gevolg kan worden gegeven.

De voorzitter : De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Mijnheer de minister, u stelt dat alles bijzonder snel en efficiënt gebeurt. Ik wil me echter toch aansluiten bij wat de heer Van Rompuy heeft gezegd. De VLD en de minister van Media hebben al in die mate verschillende timings en verschillende datums beloofd, dat ik er echt van overtuigd begin te worden dat dit een dossier is van 'wachten op Godot'.

Ik hoor nu dat het KB van federaal minister Daems mogelijk in februari naar de ministerraad gaat. Ik kan dan ook alleen maar concluderen dat commerciële landelijke radio in 2001 hoogst twijfelachtig wordt.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Dirk Holemans tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën,

Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over een mogelijke herroeping van de beslissing om het Provinciefonds met een miljard frank te verminderen

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Holemans tot de heer Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over een mogelijke herroeping van de beslissing om het Provinciefonds met een miljard frank te verminderen.

Minister Van Mechelen zal antwoorden namens minister-president Dewael.

De heer Holemans heeft het woord.

De heer Dirk Holemans (Op de tribune) : Mijnheer de minister, bij de opmaak van de begroting 2001 besliste de Vlaamse regering om het Provinciefonds met een miljard frank te verminderen. Deze beslissing werd nogal onverwacht genomen en viel uiteraard niet in goede aarde bij de provincies. Bij die beslissing was er bovendien ook geen overleg gepleegd. Na de goedkeuring van de begroting voor 2001 moesten de provincies op hun beurt hun begroting voor 2001 aanpassen. Dat leidde tot problemen. Er waren bijvoorbeeld discussies over een eventuele verhoging van de provinciale belastingen.

In de openbare zitting van de provincieraad van Antwerpen verklaarde een deputé dat de minister-president aan de Antwerpse gouverneur had meegedeeld dat de Vlaamse regering het miljard frank aan de provincies zou teruggeven. Het is belangrijk dat we hierover duidelijkheid krijgen, temeer daar dat geld ingevolge een beslissing van de Vlaamse regering was voorbehouden voor de gemeenten, die met heel wat nieuwe noden te maken hebben, zoals bijvoorbeeld de politiehervorming.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, collega's, de Vlaamse regering heeft inderdaad naar aanleiding van de begrotingsbesprekingen beslist om de dotatie aan het provinciefonds met 1 miljard frank te verlagen. Dat betekent dat Vlaanderen in plaats van 3,8 miljard frank slechts 2,8 miljard frank voorbehoudt voor de vijf Vlaamse provincies. Eén miljard frank vertegenwoordigt 3 percent van de totale ontvangsten van de Vlaamse provincies. Die ontvangsten zijn de voorbije 3 jaar gestegen met jaarlijks 10 percent.

Van Mechelen

Daar kunt u het belang van deze 3 percent tegen afwegen.

Er is ook een technische reden voor de verlaging. Minister Sauwens heeft bij de bespreking van de begroting nadrukkelijk verklaard dat de Vlaamse provincies over reserves beschikken. Dat gaf de Vlaamse regering de mogelijkheid om dezelfde operatie uit te voeren als bij de begroting voor 2000 ten aanzien van de Vlaamse openbare instellingen.

Er was ook een duidelijk politiek signaal. De bevoegde Vlaamse minister wilde het miljard frank van het Provinciefonds inschrijven als provisioneel krediet voor het Gemeentefonds. Het is nadrukkelijk de bedoeling van zowel de minister van Financiën als de bevoegde minister om onmiddellijk een debat aan te gaan over de kerntaken van het Vlaams Gewest, de Vlaamse Gemeenschap, de provinciebesturen en de gemeentebesturen. Daarin zal beslist worden wie, met het oog op het beginsel van de subsidiariteit, het best geplaatst is om welke opdracht te vervullen.

Dat kerntakendebat werd voorbereid door minister Sauwens en werd vrijdag besproken door de Vlaamse regering. Het wordt nu voorgelegd aan het Vlaams Parlement. Ik nodig u namens de Vlaamse regering uit om actief deel te nemen aan dit belangrijke debat, waar al zoveel jaren om wordt gevraagd.

Ten slotte maak ik een bedenking die gedeeld wordt door heel de Vlaamse regering. We aanvaarden niet dat de daling van het provinciefonds met 1 miljard frank te pas en te onpas wordt gebruikt als alibi voor een verhoging van de belastingen in sommige provincies met een bedrag dat viermaal hoger is dan de gedeerde inkomsten uit het Provinciefonds.

Naar aanleiding van een verzoek om informatie van de gouverneur van Antwerpen, heeft de Vlaamse regering laten weten dat zij de genomen beslissing niet herziet, maar dat we met betrekking tot het toezicht op de correctheid van het begrotingsdocument aanvaarden dat er een provisioneel krediet wordt ingeschreven gelijk aan de derving van de inkomsten uit het Provinciefonds. We hebben ook laten weten dat de Vlaamse regering bereid is om het gesprek hierover te heropenen na afloop van het kerntakendebat, waarin is voorzien uiterlijk voor het begin van de budgetcontrole.

De voorzitter : De heer Holemans heeft het woord.

De heer Dirk Holemans : Ik wil de minister allereerst bedanken voor zijn antwoord. Het Vlaams Parlement zal het zeer belangrijke kerntakendebat zeker ten gronde voeren.

De regering is blijkbaar niet van plan om op haar beslissing terug te komen, maar biedt de provincies wel de mogelijkheid om ze nog niet in hun begrotingen te verrekenen. Ik denk dat het antwoord van de minister duidelijk heeft gemaakt waar de provincies momenteel aan toe zijn.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

ACTUALITEITSDEBAT**Actualiteitsdebat over de sociale aangelegenheden inzake onderwijs**

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het actualiteitsdebat over de sociale aangelegenheden inzake onderwijs.

We hebben gisteren in het uitgebreid Bureau de spreektijd van elke fractie tot 15 minuten beperkt.

Ik wil er de leden tevens aan herinneren dat volgende week een actualiteitsdebat zal plaatsvinden over het gisteren bereikte communautaire akkoord. Ik nodig de leden uit om zich hier nu reeds op voor te bereiden.

De bespreking is geopend.

De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, anderhalf jaar geleden koesterde de onderwijswereld zeer hoge verwachtingen ten aanzien van deze regering. Zowel in het regeerakkoord als in de Septemberverklaring werd het onderwijs als een absolute prioriteit omschreven. De minister heeft toen ook heel wat werkbezoeken in het vooruitzicht gesteld. Ze heeft zich gepresenteerd als iemand die bereid was om te luisteren. We hebben haar charme weten te waarderen. We hebben ook onmiddel-

Martens

lijk beseft dat onder haar vriendelijkheid een grote krachtdadigheid schuilging.

Heden ten dage zijn de ontgoocheling en de ontredding in het onderwijs echter groot. We hadden dit kunnen voorzien. In haar eerste begroting heeft de Vlaamse regering slechts 20 miljard frank voor het onderwijs gereserveerd. Dit is slechts 10 procent van de vrije ruimte die de regering zich toen heeft toegeëigend.

Men mag echter niet vergeten dat het onderwijs ongeveer 42 percent van de Vlaamse begroting uitmaakt. Het is evident dat hier spanningen uit voortvloeien : hier moesten moeilijkheden van komen.

Men heeft de positie van het onderwijs in het kader van het Sint-Elooisakkoord niet bevestigd of versterkt. Integendeel, men heeft zich op een vrij nonchalante wijze bijna 2 miljard frank laten ontglippen. Dit geld is van Vlaanderen naar het Frans-talig onderwijs gevloeid.

De Vlaamse regering heeft ondertussen in de commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid, in de commissie voor Financiën en Begroting en in plenaire zitting verklaard dat ze 47 miljard frank heeft vrijgemaakt voor het onderwijs. Desondanks wordt het aandeel van het onderwijs in de totale begroting steeds kleiner. Iedereen weet dat dit bedrag niet zal volstaan. Tien miljard frank van de voorziene middelen is bestemd voor de schoolinfrastructuur. Andere, vaak zeer interessante begrotingsinitiatieven zullen ook bijna 11 miljard frank kosten. De vorige arbeidsovereenkomst zal de komende jaren moeten worden gehonoreerd. Voor deze CAO rijzen enorme budgettaire problemen. Men dient bovendien rekening te houden met andere vragen en wensen. In het hoger onderwijs is de druk op de werkingsmiddelen zeer groot. Bovendien zou men de sociale toelagen willen opdrijven.

De Vlaamse regering heeft zich duidelijk vastgerekend. De SERV heeft onlangs nog gesteld dat er voor de komende jaren geen budgettaire ruimte meer is.

Bij dit alles ben ik echter niet blind voor de goede zaken die ook gebeuren. Denk maar aan de verhoging van de sociale toelagen, aan de versterking van het onderwijsvoorrangsbeleid, aan de inspanningen voor de zorgverbreding of aan de verhoging van de werkingsmiddelen voor het basisonderwijs,

bovenop de inspanningen die reeds door de vorige regering werden ingezet. Helaas worden al die positieve acties overschaduwed door een herhaaldelijk en manifest falen. Als voorbeeld hiervan geef ik de totale mislukking van de organisatie van de vervangingspool. Wat als het ei van Columbus of als het wondermiddel naar voren werd geschoven om het tekort aan leerkrachten op te vangen, bleek een totale mislukking te worden, niet alleen omwille van het tekort aan inschrijvingen, maar ook en vooral omwille van het totaal dysfunctioneren van het systeem waardoor dit helemaal opnieuw herdacht moest worden.

Die onkunde – ik hoop dat het geen onwil is – manifesteert zich het sterkst bij de aanpak van het overleg met het oog op het afsluiten van CAO 6. Onze fractie is werkelijk verbijsterd over de manier waarop dit gebeurt. Tot nu toe bleek dit overleg een aaneenrijging te zijn van intimidaties, provocaties en vernederingen. Mevrouw de minister, als men kijkt hoe de heren De Gucht en Dewael, maar ook uzelf, zich opstellen ten aanzien van de vakbonden en van de leerkrachten, dan moet u wel begrijpen dat de ergernis aanzwelt en dat acties, zoals die van morgen en overmorgen, niet kunnen uitblijven.

Het overleg mist duidelijkheid en consistentie. Eerst krijgt men het vooruitzicht op 12.000 frank per jaar meer – weliswaar in de vorm van maaltijdcheques waaromtrent geen probleem zou bestaan -, terwijl daar later eenzijdig op wordt teruggekomen omdat de loonwet van 1965 een dergelijk mechanisme niet toelaat. De 12.000 frank wordt niet langer in het vooruitzicht gesteld waardoor nieuwe onderhandelingen gevoerd moeten worden. Terug naar af en verwarring alom !

Mevrouw de minister, dan komt u op de propfen met een hele mediacampagne waarbij u al de leerkrachten aanschrijft, waarbij u een regeringsmededeling doet en in de kranten met een grote advertentie uitpakt. Dit alles heeft alleen geresulteerd in een soort machtsstrijd waarmee u probeert ouders tegen leerkrachten op te zetten, goedgebetaalde en slechtbetaalde leerkrachten tegen elkaar te doen vechten en vakbondsafgevaardigden in diskrediet te brengen. Wie wind zaait, zal storm oogsten ! U hebt een escalatie teweeggebracht van verbaal geweld. U hebt een machtsontplooiing doen ontstaan die afbreuk doet aan de sereniteit waar het onderwijs dringend om vraagt. Hoeveel moet deze campagne niet gekost hebben ? Had u die pakweg 10 miljoen frank niet beter gebruikt voor het verwezenlijken van een aantal kleine, maar zo belangrij-

Martens

ke dingen voor het onderwijs dat u daarvoor dankbaar zou zijn geweest ?

Het resultaat van deze verkwisting van gemeenschapsgelden is het omgekeerde van wat u bij uw aantreden zei na te streven. In plaats van de beloofde waardering van de leraar is er een gevoel van depreciatie. In plaats van het versterken van het vertrouwen is er een kloof van wantrouwen gegroeid. In plaats van de beloofde rust heerst er onrust en ontreddeering. In plaats van een vernieuwde werfkracht ontstaat er een brede afkeer en vlucht.

Mevrouw de minister, vandaag wordt uw initiële schroom waargenomen als koele afstandelijkheid. Uw luisterbereidheid lijkt niet meer dan een zoeken naar het eigen grote gelijk en uw kordaatheid wordt onmaskerd als koppigheid, trots en halsstarigheid.

De ontgoocheling om deze ommezwaai is groot, niet alleen bij de leerkrachten, maar ook bij de ouders en bij allen die zich voor het onderwijs inzetten. Ze treft niet alleen u, maar alle blauwe excellenties moeten hierbij met een beschuldigende vinger worden gewezen. Ik ben ervan overtuigd dat de heer De Gucht zijn uitspraak dat de leraars geen loonsverhoging nodig hebben omdat zij toch profiteren van de afschaffing van het kijk- en luistergeld, niet meer zou durven herhalen. Ik ben er ook van overtuigd dat minister-president Dewael zijn misprijzen voor het georganiseerde middenveld en voor een levensbeschouwelijk gekleurd onderwijs hier niet zou durven herhalen.

En als klap op de vuurpijl is er de column van jullie meester-tovenaar Noël Slangen, de man die jullie moet leren communiceren, in het eerste nummer van Bonanza. De eerste zin van die column luidt : 'Ik hou niet van onderwijzers.' Verder heeft hij het over 'de vastbenoemde koningen, op hun troon van tijdelijk zweet'. Hij vervolgt met : 'En die mensen verwachten, neen éisen, 3 percent opslag. Ik denk dat ik misselijk word'.

Welnu, mevrouw de minister, ik word misselijk van de heer Slangen ! Hij zal zeggen dat ik geen humor heb. Misschien zal hij zeggen dat mijn verstand te klein is. Ik vrees echter dat de heer Slangen beneveld was toen hij zijn column schreef. Misschien had hij wel een jointje gerookt, want dat mag volgens de nieuwe spelregels. Waarschijnlijk is er een andere verklaring. In zijn column vertelt hij immers zelf dat hij wel eens met zijn vrienden uit eten gaat

en op één avond meer uitgeeft dan de wedde van een kleurterjuf. Als hij zoveel schrokt en door zijn keelgat giet, dan kan ik goed begrijpen dat hij zo'n domme praat vertelt ! Proficiat met zo'n communicatiedeskundige ! (*Applaus bij de CVP en het VB*)

Al deze uitspraken – van de heer De Gucht, de heer Dewael, van uzelf en van de heer Slangen – kunnen geen toeval zijn. Ze vertellen iets over uw attitude en over uw gebrek aan waardering. Ze bewijzen dat u geen feeling hebt voor de overlegcultuur. Ze tonen aan dat u geen respect hebt voor de spelregels van het overleg en dat u geen inlevingsvermogen hebt ten aanzien van uw gesprekspartners. Ze bewijzen dat u arrogant bent en verteerd door het eigen gelijk !

Iedereen kon vandaag in de pers lezen dat leden van andere meerderheidspartijen wat meer afstand nemen van u. Ik denk aan de heren Sannen, Bourgeois en Voorhamme. Ze doen dat een beetje laat, en komen niet helemaal geloofwaardig over.

Mijnheer Sannen, de heer De Gucht heeft op één punt misschien een beetje gelijk : het is mogelijk dat Agalev bang is van een conflict met de christelijke vakbonden. Toen ik minister was, probeerde u immers de hele tijd zoete broodjes te bakken met die vakbonden. Daarin was u al geslaagd op het vlak van het welzijnswerk in een zogenaamde grote beweging tegen de verzuiling. Nu is alles heel lastig voor u, want u kunt niet langer zomaar vanalles beloven : u wordt nu beoordeeld op uw daden ! Dat dwingt u in een soort dubbelzinnige houding, en die moeten wij openbaar aanklagen !

De verslagen van de commissievergaderingen tonen aan dat Agalev eindelijk heeft ontdekt dat de eisen van de leerkrachten, ook inzake verloning, serieus moeten worden genomen. Mijnheer Sannen, om uw teksten te begrijpen moet men dokter in de theologie zijn, want niemand anders kan ontleden wat in uw bijbelexegese wordt verteld. Vandaag neemt u opnieuw afstand van de minister. Ik zal met veel aandacht luisteren naar wat u straks te zeggen hebt, maar ik vrees dat het weer een evenwichtsoefening wordt. Ik zal mijn best doen om met mijn beperkte gaven, toch een en ander te begrijpen.

De meerderheidspartijen moeten niet enkel afstand nemen van minister Vanderpoorten, maar van de gehele regering. Alles wat de minister doet, doet zij immers met instemming van minister-president Dewael. Hij is het die de onderhandelingen stuurt. Hij ondertekent mee de advertenties en en-

Martens

gageert bijgevolg de voltallige regering. Alle leden van de regering zijn medeplichtig aan dit debacle !

– *De heer Norbert De Batselier, voorzitter, treedt als voorzitter op.*

Of is het misschien zo dat de liberalen alles voor het zeggen hebben ? Zitten de anderen er enkel bij als sierstukken ? Of zijn ze niet alert of ongeïnteresseerd ? Of zijn ze misschien ook besmet door de arrogantie van de macht ? (*Applaus bij de CVP (Rumoer) (Opmerkingen van de heer Gilbert Bossuyt)*)

Mijnheer Bossuyt, ik weet waarom u tegen dit debat gekant was. U wilde de waarheid niet horen. U draagt allen samen een verpletterende collectieve verantwoordelijkheid ! Vlaanderen bevindt zich op een cruciaal punt. Vlaanderen moet in het Europa van de volkeren haar eigen weg vinden en haar positie bevestigen !

In dat geheel is onderwijs een sleutelgegeven. Er bestaat veel inventiviteit. De krachtlijnen voor een toekomstig beleid zijn duidelijk. De budgettaire middelen zijn voorhanden, als men maar de juiste prioriteiten wil stellen. Er is op het terrein een enorm engagement. Ondanks het feit dat al deze positieve elementen voorhanden zijn, slaagt deze meerderheid van liberalen, socialisten, groenen, Vlaams-nationalisten en dragers van verlichte ideeën erin om het allemaal te verknallen.

Deze regering is onbekwaam in het onderwijsdossier en maakt van onderwijs geen prioriteit. Mevrouw de minister, de CVP-fractie vraagt dat u opnieuw rust en vertrouwen brengt in het onderwijs. U moet het overleg opnieuw op gang brengen en op een respectvolle manier met uw gesprekspartners omgaan. U moet een consistent voorstel doen waaruit ook op pecuniair vlak veel waardering blijkt voor het onderwijs. De vrije ruimte die nodig is voor het onderwijs moet in verhouding staan tot wat onderwijs betekent in het geheel van de begroting.

Als u daar niet in slaagt zullen u en de hele regering – als dat al niet is gebeurd – alle geloofwaardigheid verliezen. Bovendien legt u een zware hypothec op de toekomst van Vlaanderen en onze Vlaamse jongeren. (*Applaus bij de CVP en het VB*)

De voorzitter : De heer Van Baelen heeft het woord.

De heer Gilbert Van Baelen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, leden van de regering, ik heb de indruk dat de heer Martens erg blij is met dit actualiteitsdebat. Hij heeft een memorie van toelichting gegeven, heeft niets verteld en vooral zijn gal kunnen spuwen.

De heer Martens heeft zelf toegegeven dat er initieel in 20 miljard frank was voorzien en dat dit ondertussen is verhoogd tot 47 miljard frank. Hij vindt het niet genoeg, maar geeft toe dat er heel wat nieuwe initiatieven zijn en dat er in veel meer budgettaire ruimte is voorzien. Tijdens de begrotingsbesprekingen, mijnheer Martens, hebt u noch van minister Vanderpoorten, noch van de minister-president en minister van Financiën, gehoord dat die 47 miljard frank het eindpunt is.

Ik wil u voorlezen uit de regeringsmededeling, want u wilt alleen maar horen wat u graag wilt horen. Ik citeer : ‘De Vlaamse regering reikt nu de hand om na beëindiging van de loonstudie – trouwens er is een afspraak met de vakbonden dien-aangaande – het loondebat op een open en constructieve manier te voeren.’

Deze regering heeft echt wel de intentie om het loondebat in zijn geheel te voeren. Dat is iets helemaal anders dan het debat voeren over 3 percent lineaire loonsverhoging. De vakbonden blazen tegelijkertijd koud en warm. Eergisteren hoefde het niet meer. Gisteren en vandaag lezen we dat het wel moet, en de eisen worden nog verscherpt.

Mijnheer Martens, ik wil het niet over de inhoud hebben, want u bent blijkbaar erg boos over de regeringsmededeling en de wijze waarop de minister heeft gecommuniceerd. Mag een minister niet communiceren over een intentie van het beleid ten aanzien van de publieke opinie en ten opzichte van de betrokkenen ? Ze brengt enkel en alleen het standpunt van de regering naar voren. De minister zal straks wel uitleggen waarom zij dat doet. Als de vakbonden andere middelen gebruiken zoals het stilleggen van een klas en daar een uur toelichting geven – blijkbaar is die toelichting niet altijd even objectief -, dan moet de overheid middelen gebruiken om haar eigen mening daarnaast te plaatsen. Die mededeling was echt geen reclameboodschap, mijnheer Martens, wat vroeger wel eens gebeurde. Intussen werd in de deontologische code vastgelegd wat kan en niet kan of mag in een regeringsmededeling.

De VLD dringt erop aan om vanaf maandag opnieuw een open en sereen debat aan te gaan. De vakbonden werden meermaals uitgenodigd en ont-

Van Baelen

vangen. Ze hebben vragen bij de stijl, de tactiek en de strategie van de minister. Eerst waren ze bang voor haar 'ronde van Vlaanderen', daarna voor de rechtstreekse briefwisseling met de leerkrachten. De minister of de VLD hebben geen enkele moeite om de vakbonden in dit overleg te erkennen. We hopen dat men de afspraak zal naleven om het debat te voeren op basis van de loonstudie.

Het debat werd in de voorbije dagen op de spits gedreven. Dat kan positief uitdraaien : de standpunten zijn nu klaar en duidelijk. Het is zoals fietsen – en ik kijk even naar de heer Denys – : het laatste stuk van de berg is meestal het moeilijkste, maar als men de top bereikt, volgt er een afdaling en kan men in alle rust verder fietsen. We rekenen erop dat dit vanaf volgende week mogelijk is. Ik hoop dat sommige mensen, onder andere van de CVP, niet langer proberen om de malaise in stand te houden. (*Applaus bij de VLD, VU&ID en AGA-LEV*)

De voorzitter : De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, een salaris vormt een onderdeel van de aantrekkelijkheid van elk beroep. Elk van ons wil zijn beroep gewaardeerd zien door een rechtvaardige verloning. Als een maatschappij het beter stelt, moet een deel van het geld naar de maatschappij terugkeren, ook – en vooral – naar het onderwijs.

Over de manier waarop men het geld verdeelt moet overleg worden gepleegd. Dit valt onder de verantwoordelijkheid van de overheid. Hieromtrent zijn twee tegenstrijdige visies ontstaan : lineair of gedifferentieerd. Een gedifferentieerde verdeling houdt het gevaar in leerkrachten tegen elkaar op te zetten. Het onderwijsambt verkeert momenteel in een crisissituatie. Naast het conjuncturele gegeven van het leerkrachtentekort bestaat er ook een economische realiteit omtrent loonsverhoging en andere maatregelen. Onderwijzers en leerkrachten zijn de voorbije decennia onvoldoende financieel gewaardeerd, en dit wreekt zich op het aanbod.

Uiteraard wordt de crisis in het onderwijs niet enkel veroorzaakt door een budgettaire schaarste. Ook de slechte omgevingsfactoren zoals de eeuwige herstructurering, om de haverklap gewijzigde leerplannen, verouderde infrastructuur, overbevraging, inspraak als ziekelijke bedilzucht, normverva-

ging, maatschappelijke veranderingen, de multiculturele problemen, zijn andere even belangrijke oorzaken. Er bestaat inderdaad geen tovermiddel voor de herwaardering van de leerkracht. De sleutel ligt grotendeels bij de maatschappelijke veranderingen. We moeten dus naar een rechtvaardig alternatief zoeken, zoals bijvoorbeeld een beter loon.

De Vlaamse regering heeft veel beloofd. Dat de diverse maatschappelijke geledingen het gelijkheidsbeginsel inroepen en een rechtmatig deel van de koek opeisen, is dus niet meer dan normaal. Men heeft zeker goede maatregelen genomen in verband met onderwijs, maar in zijn totaliteit blijft het onderwijsbudget ondermaats. Tijdens de begrotingsbespreking kwam dit reeds uitvoerig aan bod.

Mevrouw de minister, behalve het probleem van het loon en het probleem van te weinig middelen en te veel werkdruk, is er het probleem van de onduidelijkheid. Er is te weinig communicatie, er zijn te weinig serene onderhandelingen en er zijn provocaties vanuit een bepaalde hoek. Men slaagde er niet in om de noodzakelijke rust in het onderwijs te brengen. Integendeel, de manier waarop de Vlaamse regering de moeilijkheden in verband met het onderwijs heeft aangepakt, is stuntelig en wekt bij het onderwijspersoneel de indruk dat men de eisen niet serieus neemt.

Mevrouw de minister, ik weet dat u het niet gemakkelijk hebt. De uitspraken van uw partijvoorzitter, reeds aangehaald door de heer Martens, hebben u zeker niet geholpen. De heer De Gucht zei dat de leraars niet te veel noten op hun zang moeten hebben, omdat ook voor hen het kijk- en luistergeld wordt afgeschaft. Deze uitspraak geeft blijk van grote minachting ten opzichte van de leerkrachten. De heer Slangen, communicatie-adviseur van premier Verhofstadt, deed er nog een schepje bovenop. Hij houdt immers niet van onderwijzers. De eisen van de leraars maken hem dan ook misselijk. Goed behoede ons voor een dergelijke partijvoorzitter en een dergelijke zogenaamde communicatie-adviseur. Onverantwoorde uitspraken zoals deze zijn regelrechte provocaties die de broodnodige serene onderhandelings sfeer verpesten en voor moeilijkheden zorgen.

Mevrouw de minister, de strijd tussen de vakbonden en uzelf is niet erg fameus te noemen. Jammer genoeg gaat het van kwaad naar erger. De heer Van Hauthem zei bij de begrotingsbesprekingen reeds dat u terecht veel middelen uittrekt voor werkdrukvermindering, verbetering van het onderwijscomfort en investeringen in infrastructuur. Dat is goed, maar de maatschappelijke waardering van

Huybrechts

het lerarenberoep houdt daar niet op. De jongste jaren was er een serieuze toename van het aantal opdrachten, zonder dat er financieel iets tegenover stond. Dat werkt ontmoedigend. De leraar werd geprezen voor zijn inzet en zijn maatschappelijk belang, maar die appreciatie werd nooit omgezet in extra loon. Leerkrachten verdienen beter.

Mevrouw de minister, heel wat van uw collega's zijn reeds langs de kassa gepasseerd. Zo werd er met de welzijnssector een akkoord afgesloten over loonsverhoging. Ik denk dat u zich heeft laten doen en dat er momenteel onvoldoende geld is om een gerechtvaardigde lineaire verhoging van 3 percent door te voeren.

Franstalige leerkrachten verdienen meer dan Vlaamse leerkrachten, en dat heeft invloed op het pensioen dat door het federale niveau wordt uitbetaald. Men steelt dus belastingsgeld van de Vlaamse leerkrachten. Dit geldt voor de huidige regering, maar ook voor de vorige regering. Men is zoals altijd veel te toegeeflijk geweest tijdens het communautair debat. Indien Vlaanderen kreeg waar het recht op heeft, zouden we het grootste deel van de huidige onderwijsproblemen niet kennen.

Het onderwijsgeld verdeelt men nog steeds op basis van de BTW-ontvangsten. Een dergelijke verdeelsleutel is voor Vlaanderen nadelig en kost jaarlijks vele miljarden. Hierdoor krijgt het onderwijzend personeel van Vlaanderen niet het loon waar het recht op heeft.

Mevrouw de minister, ik hoef de vakbonden niet te verdedigen. Wij zijn in tegenstelling tot de traditionele partijen vrij en ongebonden. Ik stel echter vast dat buiten uw partij, alle andere meerderheidspartijen kritiek hebben op de manier waarop u zich opstelt in het conflict met de Vlaamse onderwijsvakbonden. De SP zegt : 'Zolang de CAO-onderhandelingen aan de gang zijn, moet de minister proberen een sereen klimaat te creëren. Alleen doet ze nu net het tegenovergestelde'. VU&ID stelt : 'Elke publieke handeling die de onderhandelende partijen uit elkaar drijft, moet op dit moment worden vermeden'.

De heer Sannen blaast tegelijkertijd warm en koud. Enerzijds vindt hij dat de minister te weinig inlevingsvermogen heeft in de structuur van de vakbonden, maar anderzijds verwijt hij de vakbonden dat ze te weinig kansen geven aan eerlijke onderhandelingen. Voor de buitenwereld blijft Agalev achter de leerkrachten staan. In de commissie voor

Onderwijs huppelt de partij echter als een schoothondje de minister achterna. De heer Martens had het terecht over de dubbele taal van de groenen.

Mevrouw de minister, vorige vrijdag hebt u tijdens een op zijn minst omstreden regeringmededeling op de VRT laten weten dat er toch geen maaltijdcheques worden gegeven aan het onderwijspersoneel. U liet tevens verstaan dat er van een lineaire loonsverhoging van 3 percent geen sprake kan zijn. U roept leerkrachten, directies, vakbonden en ouders op zich na de staking achter de visie van de regering te scharen. Ik merk op dat de stakingen vrij eensgezind en solidair verlopen. Dit wordt mogelijk gemaakt door de leerkrachten die niet bij een vakbond zijn aangesloten. Ze leveren uit solidariteit tijdens de stakingsdagen extra in. Vakbondsleden kunnen immers rekenen op een premie.

Ik vrees dat uw hoop geen werkelijkheid zal worden. Uw omstreden regeringsmededeling en de krantenadvertenties, aangevuld met de degoutante en arrogante uitlatingen van de heer Slangen, leiden zeker niet tot een versoepeling. De acties en standpunten dreigen integendeel te verharderen.

De arrogantie van de macht kan gevaarlijk zijn. De meerderheidspartijen dragen een grote verantwoordelijkheid. Zich in de media afzetten tegen de opstelling van de minister, maar in de commissie voor Onderwijs de minister blijven steunen, zal enkel tot een nog grotere verwarring leiden.

Mevrouw de minister, men zou best een bemiddelaar aanstellen om uit de impasse te raken. Waalse toestanden kunnen we missen als de pest. Men moet echter steeds in acht nemen dat een topprioriteit als onderwijs de passende verloning moet krijgen. De kinderen moeten centraal blijven staan. Wat de heer Slangen betreft : zo'n blaaskaak bent u beter kwijt dan rijk. (*Applaus bij het VB*) (*Opmerkingen van de heer André Denys*)

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer Denys, de heer Slangen krijgt jaarlijks 8 miljoen frank van de Belgische staat om de overheidscommunicatie te verzorgen !

De heer André Denys : Dit heeft met het debat niets te maken.

De heer Eric Van Rompuy : Hij is de adviseur van uw boegbeeld, premier Verhofstadt, de grote liberale voorman van de 21ste eeuw. Dit verraadt duidelijk een VLD-strategie. Wat de heer Slangen

Van Rompuy

zegt, is in feite wat minister Vanderpoorten uitvoert.

De heer André Denys : Niemand in de VLD onderschrijft wat de heer Slangen hierover heeft gezegd. We nemen daar allemaal afstand van.

De heer Eric Van Rompuy : De heer Slangen is de goeroe van de communicatie. Hij spuwt in het gezicht van de leerkrachten. Hij krijgt daar 8 miljoen frank voor. (*Rumoer*)

De heer André Denys : We distantiëren ons voor 100 percent van de uitlatingen van de heer Slangen. (*Rumoer*)

De voorzitter : De heer Van Baelen heeft het woord.

De heer Gilbert Van Baelen : Mijnheer de voorzitter, zowel mevrouw Van Hecke als de heer Martens beweren dat ik me niet heb gedistantieerd van de heer Slangen. Ik distantieer me volledig van de uitspraken van de heer Slangen in dat tijdschrift. De heer Slangen heeft echter nog altijd het recht om zijn individuele mening in gelijk welk blad te verkondigen. Hij doet daarmee wat hij wil. (*Applaus bij de VLD*)

Ik ben het niet met hem eens. Integendeel : hij heeft een aantal provocerende uitspraken gedaan die onrechtvaardig zijn voor de onderwijswereld. Ik distantieer me daarvan, maar tezelfdertijd wil ik de vrijheid van handelen van de heer Slangen niet inperken. Sommigen, met inbegrip van mensen van de CVP, willen dat wel.

De voorzitter : De heer Van Nieuwkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwkerke (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, heren ministers, geachte collega's, het onderwijsdebat is verworpen tot een stellingenoorlog in de media. De SP-fractie betreurt dat. Misschien zal men morgen in de kranten kunnen lezen dat dit een slangendebat was. Ik baal daar een beetje van. (*Gelach*)

Het onderwijs heeft nood aan een sereen debat. Er liggen maatregelen ter discussie over de vermindering van de werkdruk. We zullen bijkomend ongeveer 4.000 leerkrachten nodig hebben. Dit debat maakt de onderwijssector minder aantrekkelijk. De SP is niet gelukkig met de vertroebelde sfeer.

CAO-onderhandelingen moeten niet op straat worden gevoerd, maar aan de onderhandelings tafel, in de beslotenheid en rust van een vergaderzaal. Het sociaal overlegmodel staat reeds meer dan een halve eeuw overeind. Deze verworvenheid is een motor van welzijn en welvaart voor iedereen.

In een ver-ik-te samenleving zorgt een geëngageerd middenveld voor het noodzakelijke sociale weefsel. De SP wil dat respecteren. We roepen iedereen – met inbegrip van de minister – op om bij te dragen tot de verbetering van het onderhandelingsklimaat. In februari kan men onderhandelingen beginnen over de maatregelen die al ter tafel liggen. Er leven vragen over de effecten van deze maatregelen. Voor buitenstaanders lijkt 47 miljard frank veel, maar gespreid over meer dan 2.000 instellingen is het effect eerder klein. Niet alleen de minister, maar de gehele overheid wordt daarvoor op de korrel genomen. De onderhandelingen moeten tot een oplossing leiden.

De minister van Onderwijs heeft een reeks interessante ideeën over de herwaardering van het leraarberoep en het gelijkkansenbeleid verwoord. De heer Martens heeft het daarover ook gehad. De minister heeft het ook gehad over de herwaardering van het beroepsonderwijs en het technisch onderwijs, en over de studie van de objectievebare verschillen tussen de netten. Er zijn nog andere problemen, zoals de verloning en de planlast. Dit zijn allemaal moeilijke problemen die om correcties vragen. Er moet aan een consensus worden gewerkt. Er is een tekort aan leerkrachten en de overheid moet een charme-offensief organiseren. Het huidig klimaat is daar zeker niet voor geschikt. Vroeger waren de herstructureringen aan de orde, nu is de kwalitatieve uitdieping van ons onderwijs van belang. De SP-fractie wil dat deze relevante discussie wordt voortgezet.

Er is een stapel wetenschappelijke studies voorhanden die een aantal pijnpunten blootleggen. Ik heb dit reeds ten berde gebracht naar aanleiding van de begrotingsdiscussie over onderwijs. Het gelijkkansenbeleid uitvoeren zal geld kosten. Het is een illusie te denken dat de middelen voor onderwijs niet zullen stijgen. Het heeft geen zin studies te laten uitvoeren of in het parlement interessante hoorzittingen te organiseren over bijvoorbeeld gelijkkansenbeleid – waar de media jammer genoeg niet op aanwezig waren – als er nadien geen middelen worden vrijgemaakt. Dit levert stof tot nadenken. Ik richt een oproep aan de minister voor Onderwijs en aan de Vlaamse regering om de komende dagen het klimaat rond onderwijs de sereniteit te geven.

Van Nieuwkerke

teit te bezorgen waar het nood aan heeft. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, in haar beleidsnota zei de minister vorig jaar dat zij voor rust in het onderwijs zou zorgen. Op dit moment klinkt het ietwat ironisch, want de sociale onrust in het onderwijs is historisch. Vijfentwintig jaar geleden ben ik in het onderwijs gestapt en ik heb nooit geweten dat er twee dagen na elkaar werd gestaakt. Hoe is dit mogelijk ?

Deze regering heeft het onderwijs nochtans duidelijk als een prioriteit naar voren geschoven. De huidige vastgestelde bedragen, 47 miljard frank, waarvan 10 miljard frank voor infrastructuur, 11 miljard frank voor bijkomend beleid, 15 miljard frank voor CAO 5 en voorlopig 11 miljard frank voor CAO 6, getuigen hiervan.

De regering getuigt van haar investering in het onderwijs en van de prioriteit die zij aan onderwijs hecht door de besparingen, die twee jaar geleden in het decreet over het secundair onderwijs werden goedgekeurd door onder meer de CVP, ongedaan te maken. De heer Martens kan zeggen wat hij wil, Agalev heeft tot op heden nog nooit besparingen in het onderwijs goedgekeurd.

Deze regering schroefde dit terug. In het begin schenen de onderhandelingen ook vlot te verlopen. CAO 5 is gunstig afgesloten en de onderhandelingen voor CAO 6 zijn onder een gunstig gesternte gestart. Het was de eerste maal sinds mensenheugenis dat de CAO-onderhandelingen startten vooraf aan de periode waarop ze van toepassing is. Alle andere CAO's zijn afgesloten nadat de periode reeds was verstreken.

Toch ging het dit najaar mis. Welke elementen hebben hier een rol in gespeeld ? De vakbonden hebben hun houding verscherpt en hun standpunten opgedreven. Sommige VLD-collega's hebben niet erg gelukkige uitspraken gedaan. Bepaalde leden van de regering hebben de indruk gewekt dat de beschikbare middelen onbepaald zijn. Een aantal frustraties van jarenlange besparingen in het onderwijs, de toegenomen werkdruk, de hogere eisen die aan leerkrachten worden gesteld en de jarenlange blokkering van een loonsverhoging konden plotseling worden geuit. Niet alleen de vakbonden,

maar ook de inrichtende macht moedigen het ongenoegen mee aan.

Daartegenover staan de andere, zowel privé- als overheidssectoren, waar de koopkracht de voorbije jaren wel is toegenomen. Dit, samen met de belofte van de regering om het beroep van leraar aantrekkelijk te maken, heeft er ongetwijfeld toe bijgedragen dat de verwachtingen in het onderwijsveld steeds groter werden. Volgens de regering is er onvoldoende budgettaire ruimte om aan al deze eisen te voldoen. Ook de leraren beseffen dit. Toch riep de minister in november de hulp in van de regering. Toen is de communicatie echter fout gelopen, want dit werd de aanleiding voor een eerste staking in december. Na de opening die in december na de staking werd gecreëerd, was er opnieuw een sprankeltje hoop.

Op 14 december beslisten de vakbonden om de onderhandelingen voort te zetten en pas op 9 februari de resultaten van de onderhandelingen te evalueren. Op 15 december echter veranderden de vakbonden plots van mening en kondigden ze de twee stakingsdagen van morgen en overmorgen aan.

Ik heb reeds tijdens de begrotingsbesprekingen gezegd dat ik deze houding van de vakbonden niet begrijp. Er was een opening, er konden onderhandelingen plaatsvinden en de evaluatie zou er pas op 9 februari komen. Intussen dreigt het conflict echter verder te escaleren. De regeringsmededeling heeft daar zeker toe bijgedragen.

Agalev vraagt dat de eigen dynamiek en cultuur van het sociaal overleg worden gerespecteerd. Ik wil niet ingaan op de inhoud van de onderhandelingen, maar twee elementen zullen in elk geval deel uitmaken van CAO 6 : de werkdruk en het pedagogisch comfort, en de loondynamiek. Het lijkt me niet gepast voor een politieke partij om verder in te gaan op wat zo'n CAO zou moeten inhouden. Het parlement moet immers het sociaal overleg tussen de regering en de sociale partners respecteren.

De heer Martens verweet me daarnet dat ik de lineaire loonsverhoging in het verleden en ook nu niet heb verdedigd. Volgens mij zijn er momenteel andere en ernstigere vragen inzake de loonproblematiek die een antwoord moeten krijgen. We moeten natuurlijk ook luisteren naar de vakbonden. Ik meen dan ook dat een zekere vorm van lineariteit moet worden opgenomen in de besluitvorming, als we willen komen tot een CAO 6. Ik wil me niet laten dicteren door de vakbonden, maar ik wil wel naar ze luisteren.

Sannen

Eén zaak is alleszins duidelijk : willen we tot een CAO 6 komen, dan zal dit niet kunnen binnen het huidige vastgelegde budgettaire kader voor het afsluiten van deze CAO. De huidige middelen waarin wordt voorzien volstaan niet om een oplossing te bereiken.

Mevrouw de minister, u hebt een grote verantwoordelijkheid. Hopelijk zijn de twee komende stakingsdagen de laatste. We hebben geen enkel probleem met het rechtstreekse contact dat u houdt met het onderwijsveld. In dit debat moet men echter voldoende respect hebben voor het gestructureerde middenveld. Zonder dat middenveld zal men immers geen onderwijsbeleid kunnen voeren. Dat zeg ik niet : voormalig minister Van den Bossche heeft dit meermaals verklaard in de commissie voor Onderwijs. We mogen leren uit zijn ervaring.

Mevrouw de minister, begin maandag opnieuw met de onderhandelingen, maar sluit u niet op in een te strikt budgettair kader. Respecteer de dynamiek en de cultuur van het sociaal overleg. Toon u bereid om alle elementen, dus ook de looneisen, op de onderhandelingstafel te leggen. Ik hoop dat deze onderhandelingen dan zullen slagen en dat de sereniteit kan worden teruggevonden. Het regeerakkoord heeft immers als belangrijke doelstelling te zorgen voor een grotere maatschappelijke waardering voor het lerarenambt. Dat dreigt nu verloren te gaan.

Het tij moet keren. We moeten er samen alles aan doen om dat tij te keren, willen we de onderwijskwaliteit en de aantrekkelijkheid van het lerarenberoep veilig stellen voor de toekomst. Alleen dit laatste zal immers een kwalitatief onderwijs voor onze leerlingen kunnen garanderen. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte leden, het debat van vandaag toont aan dat het onderwijsdossier in een zeer moeilijke en pijnlijke situatie is verzeild. De VU&ID-fractie kan zich echter niet ontdoen van de indruk dat bepaalde krachten er alle baat bij hebben en geen kans voorbij laten gaan om een sereen klimaat onmogelijk te maken. Het onderwijs is een speelplaats geworden voor machtspelletjes waar niemand baat bij heeft, zeker het onderwijs zelf niet. We betreuren dit en vragen met aandrang dat men hiermee ophoudt, wil men

niet vervallen in de desastreuze situatie die de Franse Gemeenschap enkele jaren geleden kende. Een verloren jaar of jaren waarin geen examens worden afgenomen, zoals bij onze zuiderburen, kunnen we missen als kiespijn.

Woordvoerders van alle fracties hebben het belang van het onderwijs verwoordt. Ook vandaag gebeurde dat, en terecht. Dit belang kan niet voldoende worden beklemtoond. Ons onderwijs staat immers voor enorme uitdagingen. Het recent uitgebrachte verslag over de toestand van het onderwijs in het schooljaar 1999-2000 legt nog maar eens de vinger op de gekende wonde. Hoe willen we de achterstand inzake de veiligheid van de schoolgebouwen aanpakken ? Hoe slagen we erin om minder ongediplomeerden het onderwijs te laten verlaten ? Hoe willen we de opwaardering van het technisch en beroepsonderwijs daadwerkelijk verwezenlijken ? Zullen we erin slagen om voldoende jongeren en – waarom ook niet – ouderen de weg naar het onderwijs te laten vinden ? Hebben we overmorgen dus nog wel voldoende onderwijzers om die belangrijke onderwijsstaak waar te nemen ?

Mevrouw de minister, op politiek vlak moet er enorm veel werk worden verzet. De huidige malaise brengt ons in een welles-nietessituatie tussen regering en vakbonden, waarbij de ene partij de andere verwijt ongeoorloofde en/of foutieve berichten te communiceren. Stellingen worden ingenomen. De verschillende partijen graven zich in. Men maakt zich klaar voor een machtsstrijd. Dit gebeurt in zo sterke mate dat er in dit parlement een actualiteitsdebat over wordt gehouden. Het onderwijsdossier krijgt hier echter geen toegevoegde waarde mee.

Mijnheer Martens, ik zeg niet dat er geen probleem is. Wie eerlijk is, moet echter toegeven dat het grootste probleem niet te maken heeft met de inhoud. Het heeft dus niet te maken met de keuzes die gemaakt moeten worden. De grootste wrevel gaat over de sfeer. Het gaat over het feit dat men zich niet au sérieux genomen voelt.

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer Van Dijck, ik heb hier de berekening van de SERV van eergisteren. De SERV heeft voor 2001 berekend met hoeveel de uitgaven stijgen. Voor de Vlaamse begroting stijgen de uitgaven gemiddeld met 6,1 procent. Voor onderwijs stijgen ze echter maar met 3,5 procent. Bij de begrotingsbesprekingen heeft de CVP-fractie gezegd dat onderwijs duidelijk onderge-

Van Rompuy

waardeerd wordt in vergelijking met de andere sectoren. Uit de cijfers van de SERV blijkt dit nu ook.

De CVP-fractie heeft er dagenlang op gehamerd dat er meer middelen naar onderwijs moesten gaan. We hebben zelfs de belastingverlaging – de korting van 10 miljard frank – in rekening gebracht om aan te geven dat dat een verkeerde prioriteit was. Ook de heer Vandenbroeke heeft dit namens de VU&ID-fractie gezegd. Dat was het uitgangspunt van onze fractie. U probeert het nu af te doen als een partijpolitiek spelletje.

De heer Kris Van Dijck : Neen.

De heer Eric Van Rompuy : De Vlaamse regering heeft een fundamenteel verkeerde keuze gemaakt. De uitgaven voor onderwijs stijgen met 3,5 percent terwijl ze gemiddeld stijgen met 6,1 percent. Dat is de onderwaardering van het onderwijs !

De voorzitter : De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Ik kan alleen maar beamen wat de heer Van Rompuy heeft gezegd. Mijnheer Van Dijck, het gaat om veel meer dan alleen maar een slechte sfeer. Het gaat hier over de vraag hoe we het onderwijs aantrekkelijk kunnen maken. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat de leraars zich gewaardeerd voelen ? Daarvoor zijn verscheidene acties nodig. Het gaat onder meer over de werkdruk, maar het gaat eveneens over de verloning. Rekening houdend met de Europese context en met het feit dat het onderscheid tussen werken voor de overheid en werken voor de privé-sector steeds meer vervaagt, zult u moeten aanvaarden dat mensen op hetzelfde niveau gewaardeerd willen worden. Ze wensen dus ook dat dezelfde cijfers worden gehanteerd. U mag het dus niet banaliseren door gewoon te zeggen dat de sfeer niet goed is.

De heer Kris Van Dijck : Mijnheer Van Rompuy en mijnheer Martens, ik heb nog niets over het standpunt van de CVP gezegd. Ik heb het enkel al gehad over de verhouding tussen de regering en de vakbonden. Als er mensen van het gemeenschappelijk vakbondsfront ook de VU&ID-fractie consulteren en ons zeggen dat men op een zucht van een vergelijk stond met betrekking tot het lescomfort, dan zijn dat niet mijn woorden maar hun woorden. Zij zeggen me dat het probleem zo goed als opgelost was, maar dat het ging om problemen van sfeer en van waardering. Daarover heb ik het nu dus. In de onderhandelingen met de regering is men daarover

gestruikeld. Wat het andere aspect betreft, daarover zal ik het dadelijk nog hebben.

Ik zeg dus inderdaad niet dat er geen problemen zijn, maar er moet zeker ook aan de sfeer gewerkt worden. Men heeft reeds, zowel vanuit de meerderheid als vanuit de oppositie, de vinger op de wonde gelegd. Denigrerende uitspraken van woordvoerders en politici, zoals vandaag voldoende geciteerd, verhinderen dat men tot een opbouwende sfeer komt.

Ook in de andere hoek, die van de vakbonden, worden fouten gemaakt. Dat ze zich het alleenrecht toe-eigenen om met het veld te communiceren, is evenmin te pruimen. Alleenrecht is verwerpelijk en gevaarlijk.

De CVP zit waarschijnlijk te wachten tot ook de VU&ID-fractie de onderwijsminister zal beoordelen en uitspraken zal doen over meer miljarden voor het onderwijs. Dat is nu echter niet aan de orde. Niet alleen de huidige meerderheid, maar ook de CVP treft schuld in het probleem waarmee het onderwijs nu te kampen heeft. (*Applaus bij de meerderheid*)

Voor het eerst in jaren worden de opeenvolgende besparingen stopgezet. Voor het eerst in jaren worden besparingsmaatregelen ongedaan gemaakt. (*Opmerkingen van de heer Carl Decaluwe*)

Voor het eerst in jaren wordt over een CAO onderhandeld voor een periode die nog moet komen. Als dan toch wordt gegrepen naar het drukkingsmiddel van de staking, zelfs wanneer men op een zucht zit van een doorbraak in de kwestie van het lescomfort, dan geeft me dat het onaangename en onbedwingbare gevoel dat er vooringenomenheid in het spel is.

We begrijpen dat het voor veel onderwijzensgenoten is. Genoeg kan evenwel veel dingen betekenen, bijvoorbeeld het gevoel te weinig te verdienen, maar ook het gevoel meer en meer taken te krijgen. Daarin heeft de overheid een rol te vervullen. Het kan echter ook een gevoel zijn van overregulering en betutteling, een gevoel geen steun te krijgen inzake tucht, een gevoel dat het gedrag van leerlingen het echte lesgeven onmogelijk maakt, een gevoel bij de minste klacht geculpabiliseerd te worden, of een onbehaaglijk gevoel een nieuwe leer Methode te moeten implementeren.

De heer Pieter Huybrechts : Dat moet u tegen de minister zeggen. U zit in de regering ; doe er dus iets aan. U blaast echter steeds koud en warm tege-

Huybrechts

lijk. In de media verdedigt u de leerkrachten, en in de commissie voor Onderwijs verdedigt u de minister.

De heer Kris Van Dijck : In 1999 was er geen geld, in 2001 valt het geld uit de lucht ; dat is de teneur van het CVP-betoog. (*Rumoer*) (*Opmerkingen bij de CVP*)

De voorzitter : De heer Van den Brande heeft het woord.

De heer Luc Van den Brande : Mijnheer Van Dijck, deze polemieek dient tot niets. De vraag is of de Vlaamse parlementsleden opkomen voor de generatie die de verantwoordelijkheid zal krijgen om Vlaanderen verder tot ontwikkeling te brengen in de Europese context. Het is zeer mager van u, te beweren dat er in de vorige regeerperiode weinig voor het onderwijs werd gedaan. We moeten het eerlijk onder ogen zien. We hebben geprobeerd om op verantwoorde wijze noodzakelijke dingen voor het onderwijs tot stand te brengen, samen met minister Van den Bossche. We doen dit nog, en daarin verschillen we enigszins van zijn eigen socialistische fractie. (*Opmerkingen*)

We hadden de gemeenschappelijke opdracht om Vlaanderen klaar te maken voor de plaats die u en wij voor Vlaanderen in Europa willen verwerven. Op het moment dat er nauwelijks middelen voorhanden waren, hebben we bijvoorbeeld 20 miljard frank extra uitgetrokken voor onderzoek, ontwikkeling, wetenschapsbeleid, enzovoort. Ook op dit punt doet de huidige regering niets ; integendeel, we gaan erop achteruit. Ik bedoel dit niet polemisch, maar minister Vanderpoorten heeft eigenlijk haar werk niet gedaan, terwijl er ten overvloede middelen voorhanden zijn.

Als we niet investeren in het intellectuele kapitaal van de jonge Vlamingen, dan leggen we de verkeerde prioriteiten. We zeggen zo vaak dat we geen andere grondstoffen hebben dan het werk van onze handen en de ontwikkeling van onze kennis. Dit moet de eerste prioriteit vormen. Het gaat hier niet enkel om een vraag van de onderwijswereld, maar ook om een vraag van de hele Vlaamse samenleving.

Mijnheer Van Dijck, ik zou u willen voorstellen om er samen met ons bij de voltallige Vlaamse regering op aan te dringen dat ze nu eindelijk de juiste prioriteiten zou leggen.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mijns inziens heeft de heer Van Dijck gelijk. Een van de grote problemen in het onderwijs is de overregulering. Iedereen zou zich eens moeten afvragen waar dit probleem vandaan komt. Veel regeltjes zijn mede onder invloed van de vakbonden uitgevaardigd. (*Opmerkingen*)

Veel van die regeltjes zijn beschermend bedoeld, maar zorgen tegelijkertijd voor een overregulering.

De heer Van den Brande heeft daarnet verklaard dat zijn regering niet over voldoende middelen beschikte om budgettaire inspanningen te leveren. Ik wil er echter even op wijzen dat de Vlaamse begroting voor 1998 reeds een overschot vertoonde. Op verzoek van de toenmalige minister van Financiën zijn toen evenwel nog besparingsmaatregelen doorgevoerd in het onderwijs.

Men kan de budgettaire inspanningen van de huidige regering niet vergelijken met de besparingsmaatregelen die de vorige regering heeft doorgevoerd. Aangezien er reeds in 1998 een begrotingsoverschot was, kan men niet stellen dat deze regering over veel meer geld beschikt dan de vorige.

De voorzitter : De heer Bossuyt heeft het woord.

De heer Gilbert Bossuyt : Ik kan aanvaarden dat deze assemblée na elke verkiezing grondig wordt vernieuwd. Dat het collectief geheugen van sommige mensen zo kort is, kan ik echter moeilijk aanvaarden. (*Opmerkingen*)

Daarnet heeft een eminent lid van de CVP al roepende gevraagd wie indertijd de minister van Financiën was. Iets later heeft de heer Van den Brande zich beschuldigend uitgelaten over de heer Van den Bossche. De mensen die er vroeger bij waren, zullen zich moeten neerleggen bij het feit dat we nu een heel andere discussie voeren. Er is nu in bijkomende middelen voor het onderwijs voorzien.

Ik betreur dat een partij die gedurende lange tijd terecht een financieel orthodox beleid heeft verdedigd, nu op de kar van een vakbond springt om daar politieke munt uit te slaan. Ik betreur tevens dat bepaalde mensen de indruk wekken dat ze het conflict met de vakbonden ten top willen drijven omdat ze dit conflict echt willen.

Ik wil iedereen waarschuwen. Het gaat hier om gegeden onderhandelingen, waarbij men veel meer dan enkel de verloning wil bespreken. We mogen de zaken niet op de spits drijven. We zijn het abso-

Bossuyt

luut niet eens met mensen die menen dat we ook zonder de vakbonden en zonder sociaal overleg een oplossing kunnen bieden. (*Applaus bij de CVP en de SP*)

De voorzitter : De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Mijnheer de voorzitter, ik zal het zeer kort houden. Men verwijst hier regelmatig naar de substantiële budgettaire inspanningen van de vorige regering voor het onderwijs. De onderwijsbudgetten zijn tijdens de vorige legislatuur sneller gegroeid dan de budgetten van de andere begrotingsdomeinen. (*Opmerkingen van de heer André Denys*)

Mijnheer Denys, dit klopt wel. Uw probleem is dat een gebrek aan kennis u niet noodzakelijk afremt. Ik kan enkel herhalen dat de groei van de onderwijsmiddelen tijdens de vorige legislatuur hoger lag dan het gemiddelde. Tijdens de voorbije twee jaar is het aandeel van het onderwijs in het geheel van de begroting evenwel versneld teruggelopen.

Met andere woorden : de inspanning van de vorige regering was proportioneel groter dan nu het geval is.

De voorzitter : De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck : Mijnheer Martens, sta me toe te zeggen dat ik mijn buik vol heb van dit discours van de CVP. In de vorige legislatuur was niets mogelijk, maar nu is alles mogelijk. Wie was mee verantwoordelijk voor de miserie en voor de grote schuldenlast die opgekuist moesten worden ? (*Rumoer*)

Mijnheer Decaluwe, sociale en communautaire spanningen werden in dit land ten allen tijde met financiële middelen afgekocht. Laat ons ook nu niet in diezelfde val trappen ! (*Rumoer*)

Het onbehagen en de drijfveer achter de staking hebben velerlei redenen en oorzaken.

Sta me toe af te sluiten met wat ook de heer Bossuyt belangrijk vond. Het debat van vandaag gaat over de sociale consequenties van het onderwijsgegeven waarin we nu gesukkeld zijn. De leerkrachten zijn echter niet de enige participanten in het onderwijs : ook de ouders en de leerlingen, scholieren en studenten zijn actoren die alle belang hebben bij een goed onderwijs en geen boodschap hebben aan stakingen, de ouders niet te na gespro-

ken die van de gelegenheid gebruik maken om met hun gezin dan maar vier dagen, in een minder drukke periode, op skivakantie te trekken.

Mevrouw de minister, er zijn problemen, maar problemen zijn er om opgelost te worden. Van op deze tribune vragen we u – en we richten deze vraag eveneens tot het gemeenschappelijk vakbondsfront – onverwijld de dialoog opnieuw aan te vatten, want dat is wat ons onderwijs verdient. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, eigenlijk zijn er in debat inhoudelijk weinig nieuwe elementen aan bod gekomen. Dat kon ook moeilijk anders, want de hele discussie over het verloop van CAO 6 en de loon- en werkdrukverminderingmaatregelen is eigenlijk al uitgebreid aan bod gekomen tijdens de begrotingsbespreking.

Wat hier vandaag door de diverse collega's werd gezegd, kan worden opgesplitst in twee onderdelen : de communicatie en het inhoudelijke – zij het niet echt nieuw. Sta me toe het eerst over de communicatie te hebben.

Eigenlijk gaat het hier om veel meer dan een regeringsmededeling. Het gaat eigenlijk over een andere manier van omgaan met het onderwijsveld, en dus ook over een andere manier van omgaan met organisaties. Er is meer kritiek op de manier waarop ik dit nu al achttien maanden lang doe dan alleen maar op deze regeringsmededeling. Het is wel zo dat de regeringsmededeling een en ander naar buiten heeft gebracht. In se gaat het om communiceren met actoren, met het onderwijsveld. Het gaat ook over het verstrekken van informatie aan iedereen die betrokken partij is. Graag had ik daar enige toelichting bij gegeven vanuit mijn standpunt.

Ik heb van meet af aan gezegd dat ik veel zou communiceren met zoveel mogelijk actoren uit het onderwijsveld. Vandaag ben ik meer dan ooit overtuigd van het belang daarvan. Het gaat immers over praten met en luisteren naar elkaar.

De regeringsmededeling was voor mij een middel om te informeren. Natuurlijk is die niet zomaar ontstaan. Ik wil er u op wijzen dat de afgelopen weken geen onderhandelingsweken waren, want de onderhandelingen waren opgeschort omwille van de vakbondsacties. De mededeling kwam er omdat ook de vakbonden informatie verstrekten aan de

Vanderpoorten

leerkrachten. Vorige week donderdag werd ik geconfronteerd met een vakbondsactie. Alle lessen werden gedurende 45 minuten geschorst zodat de vakbonden de leerkrachten konden informeren. Een aantal leerkrachten heeft hierover nadien een verhaal gedaan aan de leerlingen, en die meldden de zaak aan hun ouders. Het eindverhaal was niet correct, wat logisch is met zoveel tussenpersonen. Toen ik vernam met welke indianenverhalen ouders het kabinet en de administratie bestookten, vond ik het mijn beleidsplicht om te proberen correcte en volledige informatie te verstrekken.

Ik ben ervan overtuigd dat een minister verplicht is om te spreken over plannen en over het beleid. Dat is een van de essentiële punten van het democratische bestel. De afgelopen weken en maanden heb ik daarvoor diverse middelen gebruikt. U weet dat ik heel veel scholen bezoek, dat ik een 'ronde van Vlaanderen' met alle directies heb georganiseerd, dat op de administratie en het kabinet een intense elektronische briefwisseling wordt gevoerd, dat ik leerkrachten heb geschreven over een aantal voorstellen, dat ik bericht heb via de pers en dat ik een regeringsmededeling heb gedaan. Al die zaken hebben slechts één doel : de direct betrokkenen duidelijk en correct informeren.

Een aantal mensen zegt mij dat ik me daar niet moet mee bezighouden, dat ik me niet moe moet maken. Ze vertellen me dat ik mij beter kan terugtrekken in mijn kantoor en dat ik me kan beperken tot het ontvangen van organisaties. Zij zullen me wel vertellen wat wel en wat niet moet gebeuren. Ik heb deze voormiddag nog een sessie van de ronde van Vlaanderen gehad. Ik kan u verzekeren dat de leerkrachten en directies niet wakker liggen van het debat over communicatie dat hier wordt gevoerd, wel van concrete maatregelen die moeten worden genomen.

Iedereen is nu geïnformeerd over de voorstellen. Dat is goed. We hebben gedaan wat nodig was. Morgen en overmorgen wordt massaal gestaakt. Ik heb daarmee geen problemen, maar ik ga ervan uit dat de mensen die staken nu ook weten waarvoor of waartegen ze staken. Dat is essentieel.

Mijnheer Martens, dames en heren van de CVP, ik word nu geconfronteerd met twintig jaar frustratie. De leerkrachten en directies zeggen mij dat duidelijk. Ik kan die frustratie niet wegwerken in 18 maanden tijd, hoe graag ik dat ook zou willen. Ook dat begrijpen de leerkrachten en directies.

(Applaus bij de VLD, VU&ID en AGALEV) (Opmerkingen van de heer Eric Van Rompuy)

Mijnheer Van Rompuy, het is niet mijn taak om de CVP raad te geven, maar ik vind het ongehoord dat de man die in de vorige regering de onderwijscel op zijn kabinet had en die mee verantwoordelijk was voor het onderwijs van de voorbije jaren, mij de les is komen spellen vanaf de eerste dag dat hij niet langer minister was. *(Applaus bij de VLD)*

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : Mevrouw de minister, als ik u goed begrijp, staakt onderwijzend Vlaanderen niet tegen de regering, maar tegen de CVP. Dat is helemaal nieuw. Het is de eerste keer dat wordt gestaakt tegen een oppositiepartij. Dat is een heel merkwaardige evolutie in de sociale geschiedenis ! *(Rumoer)*

Ik zou graag hebben dat u me als verantwoordelijke minister het volgende eens uitlegt : als onderwijs een grote prioriteit van deze regering is, hoe komt het dan dat de uitgaven van de Vlaamse begroting met 6,1 percent stijgen en die van onderwijs slechts met 3,5 percent. U hebt zich bij de begrotingsbesprekingen laten rollen. Andere ministers hebben veel meer gevraagd en u bent nu het slachtoffer omdat u niet hard genoeg op de tafel hebt geslagen. Daardoor is de enveloppe voor onderwijs duidelijk onvoldoende. Die cijfers komen van de SERV. U staat met de rug tegen de muur. Er zijn geen middelen meer voor 2001 en ook voor 2002 is de beleidsmarge volledig opgebruikt.

Het is een schande dat u dit sociaal conflict afschuift op de CVP. Denk toch niet dat de onderwijzers staken voor de mooie ogen van de CVP of dat we er een politieke staking van hebben gemaakt. U bent met minister-president Dewael en de heer de Gucht van bij het begin uitgevallen tegen de christelijke onderwijsvakbonden. U hebt geprobeerd er een politieke staking van te maken door de mensen te verdelen. Nu krijgt u het deksel op de neus. *(Applaus bij de CVP)*

De voorzitter : De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : De minister verwijst naar de onderwijscel, naar het schaduwkabinet waarin ik inderdaad een actieve rol heb kunnen spelen. Het is spijtig dat u geen onderwijsschaduwminister hebt, want dan zouden deze dwaasheden niet gebeuren. *(Applaus bij de CVP)*

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer Martens, iedereen op het onderwijsveld beseft dat de problemen van vandaag er niet plots zijn gekomen. Ze zijn gegroeid. Iedereen weet dat tijdens de vorige legislatuur het aandeel van de onderwijsbegroting in de totale begroting met 5 procent is gedaald. Het is misschien juist de frustratie van de CVP dat iedereen beseft dat dit niet op anderhalf jaar kan worden rechtgetrokken. We krijgen krediet op het onderwijsveld. De mensen moeten wel stilaan voelen dat er wat gebeurt. Dat is de uitdaging voor de volgende maanden.

De discussie met betrekking tot CAO 6 bestaat uit twee delen : werkdruk en loon. De discussie over de werkdruk was in december al ver gevorderd. Het akkoord zou snel mogelijk zijn. De discussie over het loon moet worden gevoerd en zal ook worden gevoerd. Dat is ook altijd gezegd. Alleen ben ik er persoonlijk niet van overtuigd dat een lineaire opslag van 3 procent de beste oplossing is. Daar is discussie over. Om die reden hebben we een loonstudie gevraagd en we zouden op de resultaten wachten. Ik heb er zelfs bijgezegd dat als daaruit blijkt dat die 3 procent de beste oplossing is, dat dit dan opnieuw aan de Vlaamse regering moet worden voorgelegd.

Er zijn in het verleden ook een aantal beloftes gedaan. De minister-president heeft gezegd dat er rekening zou worden gehouden met de loonstudie. De Vlaamse regering laat geen studies uitvoeren om ze dan naast zich neer te leggen. In CAO 5 staat ook een passage die spreekt over loonsverhoging en die wordt gekoppeld aan de herziening van de Financieringswet. Deze beloftes zullen worden nagekomen en in de loop van de volgende weken en maanden kunnen die tot oplossingen leiden.

Intussen blijft er veel werk aan de winkel. Ik ben blij dat u tenminste erkent dat er ook veel positieve initiatieven worden genomen, en dat er op verschillende vlakken wordt gewerkt. Tijdens het eerste jaar hebben we ons vooral voorbereid. Nu komen al die elementen op kruissnelheid, en zal er tussen dit en enkele maanden veel werk zichtbaar worden.

Intussen werden er een aantal verkeerde signalen de wereld in gestuurd. Men had het enkele keren over dat bedrag van 47 miljard frank. Dat slaat op beslissingen die tot op dit moment genomen zijn, op maatregelen die over een aantal jaren gespreid zijn. Dat betekent niet dat het daarmee ophoudt. Er zijn nog besprekingen op komst, er volgen nog begrotingen. Er moeten wellicht nog bijkomende inspanningen worden geleverd.

Men maakt de vergelijking met de privé-sector. De voorstellen voor een verbetering van de werkomstandigheden en van de lonen die in december op tafel lagen, hielden een verhoging van de loonnorm in met 7,2 procent. Dat is meer dan de 6,4 procent die in de andere sectoren wordt voorgesteld. Ik beseft wel dat de maatregelen concreet voelbaar moeten worden. Dat is momenteel nog onvoldoende het geval, maar dat is normaal. Dat verklaart voor een deel het succes van de stakingen. De maatregelen moeten een hele procedure doorlopen, u weet dat maar al te goed. Ze zullen vanaf 1 september van dit jaar worden ingevoerd. Ik maak me sterk dat men vanaf dan op de verschillende niveaus veranderingen zal voelen en merken.

Ik wil uiteraard opnieuw om de tafel gaan zitten met de vakbonden. Dat is altijd de bedoeling geweest, en dat heb ik altijd gezegd. Ik ben ervan overtuigd dat zij dat ook willen. Dit probleem mag inderdaad niet escaleren. De meningsverschillen tussen de vakbonden en mij gaan vooral over de communicatie en over de toon daarvan, en veel minder over de inhoud. Dat is niet de bedoeling, daardoor lijkt het voor de buitenwereld alsof het water tussen de twee partijen zeer diep is, en we moeilijk tot een akkoord zullen komen. Ik denk dat we op vrij korte termijn tot een oplossing kunnen komen. (*Applaus bij de VLD, VU&ID en AGALEV*)

De voorzitter : De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : We kunnen uw regeringsmededeling breedvoerig bespreken, mevrouw de minister. We zullen dat niet doen. We betwisten uw recht om de mensen voor te lichten helemaal niet. Uw boodschap zou echter volledig moeten zijn. Uw mededeling en uw brief aan de leerkrachten hingen aan elkaar van halve waarheden. Bovendien hebt u veel verzwegen.

Voor de jongste kleuters wilt u meer personeelsleden. Het gaat om driehonderd bijkomende personeelsleden, verspreid over 2.400 instellingen. Dat betekent drie uur per school. Voor een voltijdse job moet men dus acht of negen scholen combineren. Wie zou zo'n job willen ? U verkondigt halve waarheden, en u wordt dan ook ontmaskerd.

We zitten helemaal niet met frustraties. De voorbije legislatuur heeft minister Van den Bossche, op zijn eigen manier, zeker zonder dit soort van ontsparingen, het onderwijsbeleid gevoerd. Daarvoor had de CVP Onderwijs als bevoegdheid. We hadden een schitterende minister van Onderwijs. Hij was razend populair in Vlaanderen. Hij was zeer

Martens

graag gezien bij de leerkrachten, geapprecieerd door de ouders. We moeten ons niet schamen over wat de heer Daniël Coens presteerde. Hij was de eerste die de lat gelijk begon te leggen. Onder de vorige regering werd dit moeilijk werk onder penibele budgettaire omstandigheden voortgezet. Wat u vandaag op dit vlak doet, is niet meer dan een voortzetting van het werk van uw voorgangers.

Bij veel partijen, ook binnen de meerderheid, leven veel vragen, op zijn minst over de aanpak, op zijn minst ook over de budgettaire ruimte die u werd toegestaan. De middelen zijn hoe dan ook beperkt. Men heeft ook vragen bij uw gebrek aan respect tegenover het sociaal overleg. U bent liberaal. U handelt als een goede liberaal, en dat is uw goed recht. U ziet alleen maar de overheid en de burger. Heel het middenveld daartussen ziet u niet. U gelooft in de primiteit van de politiek, maar dat is een achterhaald model. Dat is een piramidaal model, en piramides dienen om mensen in te begraven, niet om de toekomst in voor te bereiden. Uiteindelijk onderschat u ook de betekenis van de verloning. Verloning is voor de mensen een zeer herkenbaar gegeven. Het is iets zeer direct. Er is echter meer.

Als het onderscheid tussen de profit- en de non-profitsector vervaagt, dan moet u aanvaarden dat men ook verlood wens te worden zoals in de privé-sector. U moet daarvan een prioriteit maken. U zult trouwens ook een prioriteit moeten maken van dossiers die zich morgen en overmorgen aandienen.

De voorzitter : De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Karel De Gucht : Ik wil de heer Martens herinneren aan al wat de CVP in de vorige regering ... (*Rumoer bij de CVP*)

De heer Eric Van Rompuy : U kunt nu het onderwijsbeleid in Vlaanderen bepalen. Spreek over vandaag.

De heer Karel De Gucht : Bent u klaargekomen ?

De heer Eric Van Rompuy : Wij zijn klaargekomen, net zoals de leraars klaarkwamen na uw uitspraak over het kijk- en luistergeld. (*Gelach*)

De heer Karel De Gucht : Ik wil de heer Martens herinneren aan het beleid van de vorige regering. Hij sprak zojuist over halve waarheden. Als hij naar het verleden kijkt, gaat het echter om volledi-

ge leugens. Hij zegt dat er toen geen geld was in de Vlaamse begroting. Dat is volledig onjuist. De begroting was toen immers zeer riant, alleen wou minister Van den Bossche, met het akkoord van de CVP, een nieuw evenwicht tussen de begroting van het gewest en de gemeenschap, omdat hij de transfer van de gemeenschap naar het gewest te groot vond.

De heer Eric Van Rompuy : Is dat gerealiseerd ?

De heer Karel De Gucht : Natuurlijk is dat gerealiseerd.

De heer Eric Van Rompuy : Het is niet gerealiseerd. De gewestmiddelen zijn met 4 percent verminderd tijdens de vorige legislatuur.

De heer Karel De Gucht : Men wou een nieuw evenwicht creëren en u bent daarin gevolgd. (*Opmerkingen van de heer Eric Van Rompuy*)

Tweeënveertig percent van de begroting is voor onderwijs. U hebt op het onderwijs een aantal ingrepen uitgevoerd in verband met aanhoudingspercentages en dergelijke. Die ingrepen hielden een duidelijke besparing in en waren in verband te brengen met de plannen van minister Van den Bossche voor de hervorming van het secundair onderwijs.

Ik kan begrijpen dat er discussie is tussen de minister en de vakbonden over het loon. Het is nu eenmaal de taak van de vakbonden om daarover te discussieren. Wat ik niet begrijp is dat een aantal fracties, waaronder de CVP-fractie, minister Vanderpoorten verwijten dat ze een aantal besparingen ongedaan maakt die tegen de rechtmatige belangen van het door u zo geliefkoosde middenveld ingingen.

De heer Luc Martens : Ik heb die zaken ook positief geduid. Het is interessant aanwezig te zijn op een debat dat aan de gang is. Men kan dan immers iets bijleren.

De heer Karel De Gucht : Mijnheer Martens, zegt u mij eens waarom de vakbonden het alleenrecht zouden hebben om te informeren over wat zich in het onderwijs afspeelt. Ik heb in het verleden nogal wat regeringsmededelingen gezien, waarbij ik me afvroeg of het om een reclamespot of om voorlichting ging. Waarom zou de minister van Onderwijs aan de vooravond van een actie van het onderwijs niet mogen zeggen wat zij denkt ?

De Gucht

Ik heb de tekst van de mededeling nu al enkele malen herlezen en ik kan er geen agressief woord in vinden. Men maakt zich trouwens niet kwaad om agressieve woorden, maar om het feit dat de minister het aandurft haar mening te verkondigen. Er staat immers niets verkeerd in de tekst van de mededeling.

De heer Eric Van Rompuy : Dat moet u aan de heer Sannen zeggen. Hij en de heer Van Nieuwkerke zeggen net het omgekeerde. U hebt trouwens ook gezegd dat de heer Sannen een beetje minder moet luisteren naar de christelijke vakbond.

De heer Karel De Gucht : Dat klopt. Ik ben het er niet mee eens dat de toon van de mededeling agressief zou zijn, want ze was zeer gematigd. Als men zegt dat de politiek niets meer mag zeggen over het onderwijs, dan pleit ik voor de primauteit van de politiek. Wij hebben onze taak als volksvertegenwoordigers en de ministers de hunne. De regering heeft het recht haar mening te zeggen.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer De Gucht, u hebt het over de blindheid van de vakbonden.

De voorzitter : Mevrouw Van Hecke heeft het woord.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Mijnheer de voorzitter, bij de algemene verontwaardiging over het middel heeft men nergens enige allusie gemaakt over de inhoud. Het ging over het middel.

De heer Karel De Gucht : U geeft me gelijk.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Dat is niet waar. Mijnheer De Gucht, u zegt dat de regeringsmededeling daarvoor mocht worden gebruikt.

De heer Karel De Gucht : Natuurlijk.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Daarover is er discussie. Het gaat om een schending van het gelijkheidsbeginsel tussen conflicterende partijen.

De heer Karel De Gucht : Dat is onzin.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Het gaat om een conflict tussen de minister en de vakbonden. De regeringsmededeling was een eenzijdig middel waardoor er een onevenwicht ontstond tussen de partijen. Iedereen betwiste die handelwijze.

De heer Karel De Gucht : Mevrouw Van Hecke, als u dat een schending van het gelijkheidsbeginsel vindt, dan moet u terug naar de eerste kandidatuur rechten. (*Rumoer*)

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mevrouw Van Hecke en mijnheer Martens, ik zal nog even herhalen wat ik daarstraks heb gezegd. De vakbonden hebben vorige donderdag bekomen dat in alle scholen gedurende 45 minuten de lessen werden geschorst om de leerkrachten te informeren over hun strategie. Wij vinden dat het beleid ook het recht heeft om de voorstellen te verduidelijken. Daarom hebben we een regeringsmededeling opgesteld. Dat is de plicht van de minister en de overheid. Ik ben het er helemaal niet mee eens dat dit een alleenrecht van de vakbonden zou zijn.

Mijnheer Martens, het is absoluut niet zo dat we geen respect hebben voor de vakbonden. Ik weet dat er discussie is binnen een aantal organisaties over formeel en informeel overleg. Een aantal vinden dat ik me moet beperken tot formeel overleg. Ik vind dat niet, niet omdat ik het informeel overleg belangrijker zou vinden dan het formele, maar ik vind het wel belangrijk om mij te informeren. Ik wil dat zo goed mogelijk doen vooraleer ik beslissingen neem.

Ik onderschat de loondiscussie niet. Ze zal worden gevoerd op basis van een objectieve loonstudie.

De voorzitter : Mevrouw Becq heeft het woord.

Mevrouw Sonja Becq : Mevrouw de minister, u hebt al een aantal keren gezegd dat de lessen gedurende 45 minuten werden geschorst. Ik heb drie kinderen in drie verschillende klassen. De leerkrachten werden geïnformeerd, maar mijn kinderen hebben echter niet drie keer 45 minuten schorsing van de lessen meegemaakt. Dat is ook in andere scholen het geval : de informatie werd na de schooltijd gegeven.

Minister Marleen Vanderpoorten : Ik heb niet gezegd dat dit in alle scholen gebeurde.

Mevrouw Sonja Becq : U gebruikt het wel telkens als argument. U geeft daarmee een vals beeld. Dat is niet terecht.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mevrouw Becq, ik heb de brieven gelezen die de vakbonden naar de scholen hebben verstuurd. Het gaat om een in-

Vanderpoorten

structie van de vakbond aan de vakbondsafgevaardigde. Of het op die manier in elke school is gebeurd, is een andere zaak.

Mevrouw Sonja Becq : U moet de zaken volledig meedelen.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Neen*)

Moties van aanbeveling

De voorzitter : Door de heer Van Rompuy en door de heer Van Baelen werden tot besluit van dit actualiteitsdebat moties van aanbeveling aangekondigd. Ze moeten uiterlijk vrijdag 25 januari 2001 om 17 uur zijn ingediend.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

De bespreking is gesloten.

VOORSTEL van de heren Johan De Roo, Marc Van den Abeelen, Filip Dewinter, Gilbert Bossuyt, Jos Geysels en Paul Van Grembergen tot invoeging van een artikel 97bis in het Reglement van het Vlaams Parlement
– 539 (2000-2001) – Nr. 1

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het voorstel van de heren De Roo, Van den Abeelen, Dewinter, Bossuyt, Geysels en Van Grembergen tot invoeging van een artikel 97bis in het Reglement van het Vlaams Parlement.

De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Van Hecke, verslaggever, heeft het woord voor een mondeling verslag.

Mevrouw Mieke Van Hecke, verslaggever (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw en mijnheer de minister, geachte collega's, de commissie voor Reglement en Samenwerking heeft op 23 januari het voorstel tot invoeging van een artikel 97bis in het Reglement goedgekeurd. Het voorstel strekt ertoe om het probleem van de cumulatieve

perking op te nemen in het Reglement. Het gaat in feite om de vertaling van het akkoord dat hieromtrent op de Conferentie van de voorzitters van de zeven assemblees op 19 januari jongstleden is bereikt.

In het voorstel is bepaald dat elk rechtstreeks verkozen lid van het Vlaams Parlement al zijn openbare mandaten, functies en ambten van politieke aard moet meedelen. Verder is bepaald dat de Conferentie van de voorzitters van de zeven assemblees het maximumbedrag vastlegt. Ten slotte is bepaald dat de plenaire vergadering uitvoeringsregels kan goedkeuren.

Het voorstel werd aangenomen met eenparigheid van stemmen. De commissie besliste eveneens met eenparigheid dat er over het voorstel tot reglementswijziging een mondeling verslag wordt uitgebracht op de plenaire vergadering van 24 januari 2001. (*Applaus*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van de heren De Roo, van den Abeelen, Dewinter, Bossuyt, Geysels en Van Grembergen tot invoeging van een artikel 97bis in het Reglement van het Vlaams Parlement.

Enig artikel

In het Reglement van het Vlaams Parlement wordt een titel VIIIbis, bestaande uit artikel 97bis, ingevoegd, die luidt als volgt :

“TITEL VIIIbis

Cumulatiebeperking

Artikel 97bis

1. Met het oog op de toepassing van artikel 31ter, § 1bis, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, deelt elk rechtstreeks verkozen lid van het Vlaams Parlement aan de voorzitter bij het opnemen van zijn

Voorzitter

mandaat alle nuttige gegevens mee tot betrekking tot de openbare mandaten, openbare functies en openbare ambten van politieke aard die het uitoefent.

Het lid stelt de voorzitter zonder verwijl in kennis van elke wijziging dienaangaande, telkens wanneer hiertoe aanleiding bestaat.

2. Het plafond bedoeld in het eerste lid van voornoemd artikel 31ter, § 1bis, wordt vastgesteld door de Conferentie van de voorzitters van de zeven parlementaire assemblees. Het wordt voor het einde van de maand januari in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd.
3. Op voorstel van het uitgebreid Bureau bepaalt de plenaire vergadering de andere regels die nodig zijn ter uitvoering van artikel 31ter, § 1bis, van voornoemde bijzondere wet.”.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het voorstel houden.

WIJZIGING VAN HET STATUUT VAN HET LID VAN HET VLAAMS PARLEMENT

Bespreking en stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de wijziging van het statuut van het lid van het Vlaams Parlement.

De bespreking is geopend.

De heer De Roo, eerste ondervoorzitter, heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Mijnheer de voorzitter, ik wil verwijzen naar de verklaringen die ik tijdens de vorige plenaire vergadering heb afgelegd. Wel wil ik daaraan toevoegen dat ondertussen de Conferentie van de voorzitters van de zeven assemblees het bedrag heeft vastgelegd van de toegelaten maximale brutovergoeding, naast de parlementaire vergoeding. Zo kunnen de parlementsleden bijko-

mend een halve parlementaire wedde verdienen door een functie van burgemeester, schepen of voorzitter van het OCMW uit te oefenen. Dat maandelijks brutobedrag is 149.281 frank.

Eerstdaags zal deze beslissing in het Belgisch Staatsblad worden gepubliceerd. Alle parlementsleden moeten deze beslissing respecteren.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Neen*)

De bespreking is gesloten.

Mag ik aannemen dat de wijziging van het statuut van het lid van het Vlaams Parlement eenparig is aangenomen ?

Dan is aldus besloten.

MOTIE van de heren Carl Decaluwe en Ludwig Caluwé betreffende een belangenconflict – 538 (2000-2001) – Nr. 1

Voorstel tot aanvulling van de agenda

De voorzitter : Dames en heren, vanmorgen heeft de heer Decaluwe bij motie van orde een voorstel gedaan tot aanvulling van de agenda met de motie van de heren Decaluwe en Caluwé betreffende een belangenconflict.

De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Ik had zonet een gesprek met de heren Decaluwe en Caluwé. Ik wil erop wijzen dat deze problematiek niet hoogdringend is. Het ontwerp werd in de commissie ingediend en moet nog in de commissie voor de Justitie van de Kamer en nadien in plenaire vergadering worden behandeld.

Wij spreken ons over de grond van de zaak niet uit, maar zien het nut niet in om dit vandaag bij hoogdringendheid te behandelen.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Ik denk dat dit een boeiend, maar moeilijk debat is. Het wetsontwerp werd door de bevoegde minister in de Kamer ingediend, maar is niet ingeschreven op de agenda. De

Van Mechelen

commissie voor de Justitie heeft me laten weten dat zij dit wegens tijdgebrek niet eerstdaags zal behandelen.

Ik heb de federale minister van Justitie gevraagd hier overleg over te plegen. Hij heeft dit toegezegd.

Het is een cruciale discussie. Ik ben vragende partij om in de commissie voor Cultuur, Media en Sport over dit hele debat, dat voor de eerste maal naar aanleiding van het decreet over de vrije nieuwsgaring werd behandeld, van gedachten te wisselen. Dit probleem heeft in november 1999, geleid tot een arrest van het Arbitragehof over de invulling van bevoegdheden zoals die in artikel 19 van de Grondwet zijn geformuleerd.

De minister van Justitie heeft me beloofd om de behandeling ervan in de Kamer niet te forceren. Ik dring erop aan een grondig, inhoudelijk debat te voeren dat aan het voorstel van decreet kan worden gekoppeld dat de heer Decaluwe in diezelfde commissie voor Cultuur, Media en Sport heeft ingediend.

De voorzitter : De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer Etienne Van Vaerenbergh : Mijnheer de voorzitter, als ik de verschillende meningen hoor, denk ik dat het inderdaad een belangrijke discussie is. Ze beperkt zich niet alleen tot de bevoegdheid van de minister, maar heeft betrekking op een veel breder geheel. Door de wijze waarop de federale overheid wil handelen, geeft ze de indruk dat ze in de Vlaamse bevoegdheden kan ingrijpen.

Hier moet diepgaand over worden gediscussieerd. Ik verneem dat de behandeling niet dringend wordt aangevat. Ik stel voor niet voor de hoogdringendheid te stemmen, maar om ten gronde over deze zaak te beraadslagen. Deze aangelegenheid heeft zeer verre gaande gevolgen voor de bevoegdheidsverdeling tussen het federale en het Vlaamse niveau. Dit moet klaar en duidelijk worden uitgespit. Door het feit dat het belangenconflict vandaag wordt ingediend, zal men op het federale vlak oog hebben voor deze problematiek.

Ik opteer er bijgevolg voor om dit ten gronde te bespreken. We moeten een en ander tevens niet beperken tot wat de minister aanbelangt, namelijk zijn bevoegdheden, maar de totaliteit van de bevoegdheden bekijken. Wat zich op het vlak van de

communicatie nu voordoet zal zich op een heleboel andere vlakken – zoals stedenbouw, ruimtelijke ordening en dies meer – ook manifesteren. We moeten hier streng op reageren, en het Vlaams Parlement moet ten overstaan van de federale overheid een eensgezind en duidelijk standpunt innemen.

De voorzitter : De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Mijnheer de voorzitter, wij hebben deze motie inderdaad gisteren ingediend. We hebben rekening gehouden met het feit dat op de agenda van de commissie voor de Justitie het wetsontwerp van federaal minister Verwilghen over het recht van antwoord is geagendeerd.

Wij hebben ook vastgesteld dat de minister in zijn wetsontwerp de adviezen van de Raad van State over de bevoegdheidsproblematiek heeft genegeerd. Ik wil mij niet over de inhoud van het recht van antwoord uitspreken, want die zal zeker in de commissie voor de Media ten gronde worden besproken. Het gaat om een bevoegdheids- en belangenconflict.

Blijkbaar zal dit deze week nog niet worden afgerond in de commissie. Een tijdje geleden is een advies gevraagd aan de Raad van State over het voorstel van decreet van een aantal collega's en ikzelf inzake het recht op antwoord. De Raad van State heeft meerdere adviezen verstrekt. Ook het Arbitragehof heeft een aantal uitspraken gedaan.

Ik wil dan ook vragen om deze motie binnen de 14 dagen te behandelen in de plenaire vergadering. Op dat moment kan daarover een grondig debat worden gevoerd.

De voorzitter : De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer Etienne Van Vaerenbergh : Ik wil suggereren dit te behandelen zodra het echt dringend wordt. Ondertussen kan een diepgaande discussie worden gevoerd binnen het Vlaams Parlement om tot een duidelijk standpunt te komen. Hier wordt immers een heel belangrijk principe in vraag gesteld inzake de verhouding tussen het federale niveau en het gewestelijke niveau.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Neen*)

Is het parlement het ermee eens dat we een discussie houden in de commissie voor Cultuur, Media en Sport over de inhoud en tegelijkertijd opvolgen

Voorzitter

wat op het federale niveau gebeurt met het wetsontwerp ? Zo kunnen we tijdig reageren indien dit nodig blijkt. (*Instemming*)

Het incident is gesloten.

AANPASSING VAN DE RECHTSPOSITIEREGELING VAN DE MEDEWERKERS VAN DE VOORZITTER, VAN DE LEDEN VAN HET UITGEBREID BUREAU, VAN DE FRACTIES EN VAN DE VLAAMSE VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

Bespreking en stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de aanpassing van de rechtspositieregeling van de medewerkers van de voorzitter, van de leden van het uitgebreid Bureau, van de fracties en van de Vlaamse volksvertegenwoordigers.

De bespreking is geopend.

De heer Loones, secretaris, heeft het woord.

De heer Jan Loones : Ik verwijs in hoofdzaak naar het schriftelijk verslag. De wijziging betreft vooral de beëindiging van het arbeidscontract van de parlementaire medewerkers waar een nauwere binding tot stand is gebracht met het mandaat van het parlamentslid zelf en zijn medewerker. Er zal dan ook een ontbindende voorwaarde worden toegevoegd. Daarnaast zijn een aantal bepalingen over de rechtspositieregeling herschreven in een coherenter geheel.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

Mag ik aannemen dat de aanpassing van de rechtspositieregeling van de medewerkers van de voorzitter, van de leden van het uitgebreid Bureau, van de fracties en van de Vlaamse volksvertegenwoordigers eenparig is aangenomen ? (*Instemming*)

Dan is aldus besloten.

AANPASSING VAN HET REGLEMENT VAN TOEKENNING VAN MEDEWERKERS AAN DE VOORZITTER, AAN DE LEDEN VAN HET UITGEBREID BUREAU, AAN DE FRACTIES EN AAN DE VLAAMSE VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

Bespreking en stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de aanpassing van het reglement van toekenning van medewerkers aan de voorzitter, aan de leden van het uitgebreid Bureau, aan de fracties en aan de Vlaamse volksvertegenwoordigers.

De bespreking is geopend.

De heer Loones, secretaris, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

Mag ik aannemen dat de aanpassing van het reglement van toekenning van medewerkers aan de voorzitter, aan de leden van het uitgebreid Bureau, aan de fracties en aan de Vlaamse volksvertegenwoordigers eenparig is aangenomen ? (*Instemming*)

Dan is aldus besloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie, enerzijds, en de regering van de republiek Moldova, anderzijds, inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend te Chisiñau op 21 mei 1996

– 417 (2000-2001) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie, enerzijds, en de regering van de republiek Moldova, anderzijds, inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend te Chisiñau op 21 mei 1996.

Voorzitter

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

107 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
107 leden hebben ja geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Aers Wilfried
Becq Sonja
Bex Jos
Bogaert André-Emiel
Boutsen Mathieu
Bril Louis
Browaeyts Jozef
Caluwé Ludwig
Ceysens Patricia
Coens Joachim
Cordeel Marc
De Batselier Norbert
De Cock Dirk
De Cock Frans
De Gryze Niki
De Gucht Karel
De Lobel Hilde
De Loor Herman
De Martelaer Ann
De Reuse Herman
De Roo Johan
De Schepper Claudine
De Smet Bart
Decaluwe Carl
Declercq Veerle
Demeulenaere Julien
Denys André
Devolder Jacques
Dewinter Filip
Dillen Marijke
Feytons Freddy
Gardeyn-Debever Gisèle
Geraerts Jean
Geysels Jos
Glorieux Eloi
Guns Dominique
Gysbrechts Peter
Heeren Veerle
Helsen Koen
Hermans Margriet
Holemans Dirk
Huybrechts Pieter

Keulen Marino
Kindermans Gerald
Lachaert Patrick
Laurys Jan
Lauwers Herman
Laverge Jacques
Logist Marcel
Loones Jan
Maes Jacky
Mahassine Chokri
Malcorps Johan
Martens Luc
Matthijs Erik
Merckx-Van Goey Trees
Moreau André
Penris Jan
Platteau Stefaan
Ramon Frans
Sarens Freddy
Schepens Cis
Schuermans Eddy
Stassen Jos
Strackx Felix
Suykens Lucien
Swennen Guy
Timmermans Jacques
Tobback Bruno
Tyberghien-Vandenbussche Maria
Van Aperen Jul
Van Baelen Gilbert
Van Cleuvenbergen Riet
van den Abeelen Marc
Van den Brande Luc
Van den Eynde Marleen
Van Den Heuvel Ria
Van der Poorten Mark
Van Dijk Kris
Van Duppen Jan
Van Eyken Christian
Van Goethem Roland
Van Grembergen Paul
Van Hauthem Joris
Van Hecke Mieke
van Kessel Ingrid
Van Looy Jef
Van Malderen Paul
Van Nieuwenhuysen Luk
Van Nieuwerkerke André
Van Rompuy Eric
Van Vaerenbergh Etienne
Vandenbossche Dany
Vandenbroeke Chris
Vanleenhove Gilbert
Vermeiren Francis
Vermeulen Jo
Verougstraete Christian
Verrijken Miel

Voorzitter

Vertriest Isabel
 Voorhamme Robert
 Weyts Johan
 Wille Paul
 Wymeersch Frans

Dientengevolge neemt het parlement het ontwerp van decreet eenparig aan. Het zal aan de Vlaamse regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende goedkeuring van het protocol bij de overeenkomst tot instelling van samenwerking en een douane-unie tussen de Europese Economische Gemeenschap en de Republiek San Marino naar aanleiding van de toetreding van de Republiek Oostenrijk, de Republiek Finland en het Koninkrijk Zweden tot de Europese Unie, en de slotakte, ondertekend in Brussel op 30 oktober 1997

– 431 (2000-2001) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het protocol bij de overeenkomst tot instelling van samenwerking en een douane-unie tussen de Europese Economische Gemeenschap en de Republiek San Marino naar aanleiding van de toetreding van de Republiek Oostenrijk, de Republiek Finland en het Koninkrijk Zweden tot de Europese Unie, en de slotakte, ondertekend in Brussel op 30 oktober 1997.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in artikel 39 van de Grondwet :

110 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 110 leden hebben ja geantwoord ;

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in de artikelen 127 tot 129 van de Grondwet :

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 113 leden hebben ja geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Aers Wilfried
 Becq Sonja
 Bex Jos
 Bogaert André-Emiel
 Boutsen Mathieu
 Bril Louis
 Browaeyts Jozef
 Caluwé Ludwig
 Ceysens Patricia
 Coens Joachim
 Cordeel Marc
 De Batselier Norbert
 De Cock Dirk
 De Cock Frans
 De Gryze Niki
 De Gucht Karel
 De Lobel Hilde
 De Loor Herman
 De Martelaer Ann
 De Meyer Jos
 De Reuse Herman
 De Roo Johan
 De Schepper Claudine
 De Smet Bart
 Decaluwe Carl
 Declercq Veerle
 Demeulenaere Julien
 Denys André
 Devolder Jacques
 Dewinter Filip
 Dillen Marijke
 Feytons Freddy
 Gardeyn-Debever Gisèle
 Gatz Sven
 Geraerts Jean
 Geysels Jos
 Glorieux Eloi
 Grouwels Brigitte
 Guns Dominique
 Gysbrechts Peter
 Heeren Veerle
 Helsen Koen
 Hermans Margriet
 Holemans Dirk
 Huybrechts Pieter
 Keulen Marino
 Kindermans Gerald
 Lachaert Patrick
 Laurys Jan
 Lauwers Herman
 Laverge Jacques
 Librecht Julien

Voorzitter

Logist Marcel
 Loones Jan
 Lootens-Stael Dominiek
 Maes Jacky
 Mahassine Chokri
 Malcorps Johan
 Martens Luc
 Matthijs Erik
 Merckx-Van Goey Trees
 Moreau André
 Penris Jan
 Platteau Stefaan
 Ramon Frans
 Sarens Freddy
 Schepens Cis
 Schuermans Eddy
 Stassen Jos
 Strackx Felix
 Suykens Lucien
 Swennen Guy
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Tyberghien-Vandenbussche Maria
 Van Aperen Jul
 Van Baelen Gilbert
 Van Cleuvenbergen Riet
 van den Abeelen Marc
 Van den Brande Luc
 Van den Eynde Marleen
 Van Den Heuvel Ria
 Van der Poorten Mark
 Van Dijck Kris
 Van Duppen Jan
 Van Eyken Christian
 Van Goethem Roland
 Van Grembergen Paul
 Van Hauthem Joris
 Van Hecke Mieke
 van Kessel Ingrid
 Van Looy Jef
 Van Malderen Paul
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Nieuwerkerke André
 Van Overmeire Karim
 Van Rompuy Eric
 Van Vaerenbergh Etienne
 Vandenbossche Dany
 Vandenbroeke Chris
 Vanleenhove Gilbert
 Vermeiren Francis
 Vermeulen Jo
 Verougstraete Christian
 Verrijken Miel
 Vertriest Isabel
 Voorhamme Robert

Weyts Johan
 Wille Paul
 Wymeersch Frans

Dientengevolge neemt het parlement het ontwerp van decreet eenparig aan. Het zal aan de Vlaamse regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN DECREET van de heren Marino Keulen, Tuur Van Wallendael en Jo Vermeulen en mevrouw Margriet Hermans houdende wijziging van sommige bepalingen van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995
 – 488 (2000-2001) – Nrs. 1 tot 3

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet van de heren Keulen, Van Wallendael en Vermeulen en mevrouw Hermans houdende wijziging van sommige bepalingen van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 113 leden hebben ja geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Aers Wilfried
 Becq Sonja
 Bex Jos
 Bogaert André-Emiel
 Boutsen Mathieu
 Bril Louis
 Browaeyts Jozef
 Caluwé Ludwig
 Ceysens Patricia
 Coens Joachim
 Cordeel Marc
 De Batselier Norbert
 De Cock Dirk

Voorzitter

De Cock Frans
 De Gryze Niki
 De Gucht Karel
 De Lobel Hilde
 De Loor Herman
 De Martelaer Ann
 De Meyer Jos
 De Reuse Herman
 De Roo Johan
 De Schepper Claudine
 De Smet Bart
 Decaluwe Carl
 Declercq Veerle
 Demeulenaere Julien
 Denys André
 Devolder Jacques
 Dewinter Filip
 Dillen Marijke
 Feytons Freddy
 Gardeyn-Debever Gisèle
 Gatz Sven
 Geraerts Jean
 Geysels Jos
 Glorieux Eloi
 Grouwels Brigitte
 Guns Dominique
 Gysbrechts Peter
 Heeren Veerle
 Helsen Koen
 Hermans Margriet
 Holemans Dirk
 Huybrechts Pieter
 Keulen Marino
 Kindermans Gerald
 Lachaert Patrick
 Laurys Jan
 Lauwers Herman
 Laverge Jacques
 Librecht Julien
 Logist Marcel
 Loones Jan
 Lootens-Stael Dominiek
 Maes Jacky
 Mahassine Chokri
 Malcorps Johan
 Martens Luc
 Matthijs Erik
 Merckx-Van Goey Trees
 Moreau André
 Penris Jan
 Platteau Stefaan
 Ramon Frans
 Sarens Freddy
 Schepens Cis
 Schuermans Eddy

Stassen Jos
 Strackx Felix
 Suykens Lucien
 Swennen Guy
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Tyberghien-Vandenbussche Maria
 Van Aperen Jul
 Van Baelen Gilbert
 Van Cleuvenbergen Riet
 van den Abeelen Marc
 Van den Brande Luc
 Van den Eynde Marleen
 Van Den Heuvel Ria
 Van der Poorten Mark
 Van Dijck Kris
 Van Duppen Jan
 Van Eyken Christian
 Van Goethem Roland
 Van Grembergen Paul
 Van Hauthem Joris
 Van Hecke Mieke
 van Kessel Ingrid
 Van Looy Jef
 Van Malderen Paul
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Nieuwkerke André
 Van Overmeire Karim
 Van Rompuy Eric
 Van Vaerenbergh Etienne
 Vandenbossche Dany
 Vandenbroeke Chris
 Vanleenhove Gilbert
 Vermeiren Francis
 Vermeulen Jo
 Verougstraete Christian
 Verrijken Miel
 Vertriest Isabel
 Voorhamme Robert
 Weyts Johan
 Wille Paul
 Wymeersch Frans

Dientengevolge neemt het parlement het voorstel van decreet eenparig aan. Het zal aan de Vlaamse regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL van de heren Johan De Roo, Marc Van den Abeelen, Filip Dewinter, Gilbert Bossuyt, Jos Geysels en Paul Van Grembergen tot invoeging van een artikel 97bis in het Reglement van het Vlaams Parlement
 – 539 (2000-2001) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van de heren De Roo, van den Abeelen, Dewinter, Bossuyt, Geysels en Van Grembergen tot invoeging van een artikel 97bis in het Reglement van het Vlaams Parlement.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

114 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
114 leden hebben ja geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Aers Wilfried
Becq Sonja
Bogaert André-Emiel
Bossuyt Gilbert
Boutsen Mathieu
Bril Louis
Browaeyns Jozef
Caluwé Ludwig
Ceysens Patricia
Coens Joachim
Cordeel Marc
De Batselier Norbert
De Cock Dirk
De Cock Frans
De Gryze Niki
De Gucht Karel
De Lobel Hilde
De Loor Herman
De Martelaer Ann
De Meyer Jos
De Reuse Herman
De Roo Johan
De Schepper Claudine
De Smet Bart
Decaluwe Carl
Declercq Veerle
Demeulenaere Julien
Denys André
Devolder Jacques
Dewinter Filip
Dillen Marijke
Feytons Freddy
Gardeyn-Debever Gisèle
Gatz Sven
Geraerts Jean

Geysels Jos
Glorieux Eloi
Grouwels Brigitte
Guns Dominique
Gysbrechts Peter
Heeren Veerle
Helsen Koen
Hermans Margriet
Holemans Dirk
Huybrechts Pieter
Keulen Marino
Kindermans Gerald
Lachaert Patrick
Laurys Jan
Lauwers Herman
Laverge Jacques
Librecht Julien
Logist Marcel
Loones Jan
Lootens-Stael Dominiek
Maes Jacky
Mahassine Chokri
Malcorps Johan
Martens Luc
Matthijs Erik
Merckx-Van Goey Trees
Moreau André
Penris Jan
Platteau Stefaan
Ramon Frans
Sannen Ludo
Sarens Freddy
Schepens Cis
Schuermans Eddy
Stassen Jos
Strackx Felix
Suykens Lucien
Swennen Guy
Timmermans Jacques
Tobback Bruno
Tyberghien-Vandenbussche Maria
Van Aperen Jul
Van Baelen Gilbert
Van Cleuvenbergen Riet
van den Abeelen Marc
Van den Brande Luc
Van den Eynde Marleen
Van Den Heuvel Ria
Van der Poorten Mark
Van Dijck Kris
Van Duppen Jan
Van Eyken Christian
Van Goethem Roland
Van Grembergen Paul
Van Hauthem Joris
Van Hecke Mieke
van Kessel Ingrid

Voorzitter

Van Looy Jef
 Van Malderen Paul
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Nieuwerkerke André
 Van Overmeire Karim
 Van Rompuy Eric
 Van Vaerenbergh Etienne
 Vandenbossche Dany
 Vandenbroeke Chris
 Vanleenhove Gilbert
 Vermeiren Francis
 Vermeulen Jo
 Verougstraete Christian
 Verrijken Miel
 Vertriest Isabel
 Voorhamme Robert
 Weyts Johan
 Wille Paul
 Wymeersch Frans

Dientengevolge neemt het parlement het voorstel eenparig aan. Het zal aan de Vlaamse regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen en de heer Bart De Smet tot besluit van de op 11 januari 2001 door mevrouw Riet Van Cleuvenbergen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over de toegankelijkheid van voor gehandicapten aangepaste bussen, aangekocht door De Lijn
 – 525 (2000-2001) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van mevrouw Van Cleuvenbergen en de heer De Smet tot besluit van de op 11 januari 2001 door mevrouw Van Cleuvenbergen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over de toegankelijkheid van voor gehandicapten aangepaste bussen, aangekocht door De Lijn.

Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, ik wil een korte toelichting geven bij deze motie over toegankelijkheid, iets dat ons allen aanbelangt. Deze motie volgt op een interpellatie over een wellicht onvolkomen toezicht op de aankoop van bussen bij De Lijn. Deze bussen waren niet toegankelijk. Daarom hebben we deze heel positieve en toekomstgerichte met redenen omklede motie opgesteld. Hierin vragen we dat de Vlaamse regering wetenschappelijk en proefondervindelijk onderzoek zou doen naar de meest toegankelijke infrastructuur, zowel inzake rollend materiaal als inzake halteplaatsen, om op basis daarvan te komen tot normen voor een maximale toegankelijkheid voor personen met functionele belemmeringen. Bij elke aankoop van rollend materieel zouden deze normen worden opgenomen in een lastenboek. We vragen dan ook dat deze normen bij elke herinrichting van halteplaatsen en voetpaden in de omgeving van openbaar vervoer als inrichtingsprincipes zouden worden gehanteerd. Dit lijkt niet zo belangrijk, maar als de Vlaamse regering op basis van wetenschappelijk onderzoek tot bepaalde minimumnormen komt inzake toegankelijkheid, dan zal het niet meer gebeuren dat men miljoenen uitgeeft en naderhand moet corrigeren omdat zaken niet toegankelijk blijken. Ik hoop dan ook dat het parlement deze motie zal goedkeuren. (*Applaus bij de CVP*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
 (*Neen*)

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

111 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 46 leden hebben ja geantwoord ;
 1 lid heeft zich onthouden ;
 64 leden hebben neen geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Aers Wilfried
 Becq Sonja
 Boutsen Mathieu
 Caluwé Ludwig
 Coens Joachim
 De Gryze Niki
 De Lobel Hilde

Voorzitter

De Meyer Jos
 De Reuse Herman
 De Roo Johan
 De Smet Bart
 Decaluwe Carl
 Dewinter Filip
 Dillen Marijke
 Gardeyn-Debever Gisèle
 Geraerts Jean
 Heeren Veerle
 Huybrechts Pieter
 Kindermans Gerald
 Laurys Jan
 Librecht Julien
 Martens Luc
 Matthijs Erik
 Penris Jan
 Sarens Freddy
 Schuermans Eddy
 Strackx Felix
 Tyberghien-Vandenbussche Maria
 Van den Brande Luc
 Van den Eynde Marleen
 Van der Poorten Mark
 Van Eyken Christian
 Van Goethem Roland
 Van Hauthem Joris
 Van Hecke Mieke
 van Kessel Ingrid
 Van Looy Jef
 Van Malderen Paul
 Vanleenhove Gilbert

NEEN hebben geantwoord :

Bex Jos
 Bogaert André-Emiel
 Bossuyt Gilbert
 Bril Louis
 Browaeyts Jozef
 Ceysens Patricia
 Cordeel Marc
 De Batselier Norbert
 De Cock Dirk
 De Cock Frans
 De Gucht Karel
 De Loor Herman
 De Martelaer Ann
 De Schepper Claudine
 Declercq Veerle
 Demeulenaere Julien
 Denys André
 Devolder Jacques
 Feytons Freddy

Geysels Jos
 Glorieux Eloi
 Guns Dominique
 Gysbrechts Peter
 Helsen Koen
 Hermans Margriet
 Holemans Dirk
 Keulen Marino
 Lachaert Patrick
 Lauwers Herman
 Laverge Jacques
 Logist Marcel
 Loones Jan
 Maes Jacky
 Mahassine Chokri
 Malcorps Johan
 Moreau André
 Platteau Stefaan
 Ramon Frans
 Sannen Ludo
 Schepens Cis
 Stassen Jos
 Suykens Lucien
 Swennen Guy
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Van Aperen Jul
 Van Baelen Gilbert
 van den Abeelen Marc
 Van Den Heuvel Ria
 Van Dijk Kris
 Van Duppen Jan
 Van Grembergen Paul
 Vandenbossche Dany
 Vandenbroeke Chris

Zich ONTHOUDEN heeft :

Merckx-Van Goey Trees

Dientengevolge neemt het parlement de motie niet aan.

Reden voor onthouding ?

Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Mijnheer de voorzitter, voor deze en de volgende stemming heb ik een stemafpraak met mevrouw Janssens.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heer Eddy Schuermans, mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever en de heren Johan Weyts en Jan Laurys tot besluit van de op 11 januari 2001 door de heer Eddy Schuermans in commissie gehouden interpellatie tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over de verhouding federale overheid-gewesten in het Airbusdossier – 528 (2000-2001) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van de heer Schuermans, mevrouw Gardeyn-Debever en de heren Weyts en Laurys tot besluit van de op 11 januari 2001 door de heer Schuermans in commissie gehouden interpellatie tot de heer Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over de verhouding federale overheid-gewesten in het Airbusdossier.

De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, volgende week krijgen we de kans om in deze assemblee een debat te houden over eventuele nieuwe stappen in de staatshervorming. Daarover ga ik nu geen appreciatie uitspreken. Vooraleer we de schijnwerpers op de toekomst richten, meen ik dat het nuttig is om even stil te staan bij de actualiteit van vandaag en bij de invulling van een aantal bevoegdheden waarover we vandaag al beschikken. Het is een beetje potsierlijk om een lans te breken voor nieuwe bevoegdheden als we op een aantal vastgestelde punten onze huidige bevoegdheden niet volledig invullen.

Ik heb het dan in het bijzonder over de bepalingen in de wetten op de staatshervorming waar geponeerd wordt dat inzake het economisch beleid en het wetenschappelijk onderzoek de regio's bevoegd zijn. Op één cruciaal punt, namelijk de luchtvaartindustrie met heel wat wetenschappelijk onderzoek, heeft de federale regering ook vandaag nog heel wat middelen veil. Men spreekt van een subsidiëring in de vorm van een prefinanciering van 5 tot 7 miljard frank, die voor het grootste gedeelte naar de Waalse luchtvaartindustrie gaat. De federale overheid kan in de huidige stand van zaken van de staatshervorming op dit domein inderdaad tussenkomen, maar het is toch wel een

vertekening van de gang van zaken dat men dit op deze manier doet.

Ik vertolk waarschijnlijk de mening van een aantal collega's die hiervoor in het verleden al aandacht hebben gevraagd, zowel in de vorige als in de huidige legislatuur. Ik neem de heer De Gucht als getuige. Bij een vorige federale behandeling van dit dossier heeft hij zelfs een bevoegdheidsconflict willen inroepen om de toenmalige federale overheid op een ander idee te brengen. Ik denk ook aan de meer dan indringende vragen tijdens deze zittingsperiode van de heer Loones en van de heer Denys. (*Opmerkingen van de heer André Denys*)

Mijnheer Denys, u mag zo meteen nog het woord voeren. Ik zal u nu eerst citeren. U hebt uitgelegd wat er zich vandaag voordoet : de federale regering gaat zonder een voorafgaand samenwerkingsakkoord met de gewesten – wat noodzakelijk is als ze op ons terrein wil komen – en zonder regionale verdeelsleutel 5 tot 7 miljard frank extra besteden aan een materie die eigenlijk tot de gewestmateries behoort. U hebt gezegd dat indien men in de toekomst geen verdeelsleutel hanteert, dit een kwalijke zaak zou zijn. U hebt gezegd dat een verdeelsleutel noodzakelijk is als we met onze jonge Vlaamse luchtvaartindustrie mee willen kunnen ijveren op dit terrein. U zegt dat u argwanend bent omdat in het verleden het afschaffen van een verdeelsleutel niet gunstig is geweest voor Vlaanderen.

Ik deel uw mening. In een van de twee passages van onze motie wordt aan uw bekommernis tegemoetgekomen. Ook de heer Loones heeft al gezegd : 'Indien men voor iets bevoegd is, moet men hiervoor middelen reserveren, en geen nieuwe federale middelen voor eigen bevoegdheden in de wacht trachten te slepen.' Ook dat is een benadering die we kunnen volgen en die ook verwoord is in onze motie.

Trouwens, men stelt soms dat ook Vlaanderen in deze wordt bediend aangezien de Vlaamse projecten ook worden gefinancierd. Welnu, de voorzitter van de FLAG, de heer Vervoort, stelt dat de Sint-Michielsakkoorden zeer duidelijk zijn. Economie, dus ook de luchtvaartindustrie, is een regionale bevoegdheid. Als de regionale regering haar verantwoordelijkheid ten volle opneemt, is er geen discussie over de verdeelsleutel en zijn er geen communautaire tijdbommen. Dat is de juiste gang van zaken. Het loslaten van een verdeelsleutel tussen de regio's is voor ons zeer negatief. We hebben een jonge luchtvaartindustrie, zonder verleden zoals men dat in Wallonië kent. Als we haar geen be-

Schuermans

scherming bieden door middel van verdeelsleutels, is dat een slechte operatie.

De verdeelsleutel wordt hier afgeschaft, terwijl bijvoorbeeld die voor de NMBS wel wordt gehandhaafd. Ik zou kunnen aannemen dat men op alle terreinen zou willen nagaan wat er leeft en welke dossiers er voorliggen, om daaraan dan tegemoet te komen. In het geval van de NMBS wil Vlaanderen juist uitbreken uit het keurslijf van de verdeelsleutels, maar dan worden we niet op onze wenken bediend. Nochtans weet iedereen dat er in Vlaanderen meer objectieve noden zijn inzake spoorweginfrastructuur. Toch hanteert men zoals vandaan de verdeelsleutel, terwijl in de luchtvaartindustrie, waarbij Wallonië de vragende partij is, op federaal niveau wordt bedisseld dat de verdeelsleutel niet meer gehanteerd wordt.

Dat is geen goede gang van zaken. Het zou wraakroepend zijn, op het moment dat we de schijnwerpers richten op nieuwe stappen in de staatsvorming, miljarden naar Wallonië te laten versluizen doordat we onze eigen bevoegdheden niet uitputten door het hanteren van de verdeelsleutels. (*Applaus bij de CVP*)

De voorzitter : De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik zal niet de hele discussie van twee weken geleden herhalen. Er was een verhelderende gedachtewisseling met de minister, die vandaag ook weer aanwezig is.

De meerderheid had een gemotiveerd standpunt in een motie gegoten. Door een futiliteit met betrekking tot de procedure echter moesten we ertoe besluiten die motie weer in te trekken. Er heeft zich bij het neerleggen van die motie, die door de heren Laverge, Voorhamme, Stassen, Bogaert en mezelf was ondertekend, een kleine onregelmatigheid voorgedaan.

Om de houding van de meerderheid te verduidelijken, wil ik hier voor de volledigheid nog even stuk 5/27 voorlezen : 'We vragen de Vlaamse regering de toegekende bevoegdheden zo volledig mogelijk in te vullen in het kader van bestuurlijke autonomie en de beleidstransparantie. Tevens vragen we de Vlaamse regering bij onderhandelingen over een samenwerkingsakkoord in dit verband de Vlaamse economische belangen maximaal te behartigen door een voor Vlaanderen aanvaardbare verdeelsleutel te bedingen. Ten slotte vragen we de

Vlaamse regering het Vlaams Parlement duidelijk te informeren over het verdere verloop van dit dossier.'

De minister heeft daarnet bevestigd dat de luchtvaartindustrie een eigen bevoegdheid is. We willen die bevoegdheid dan ook uitputten. Op 15 december 2000 heeft de minister trouwens verklaard dat ter ondersteuning van de eigen luchtvaartindustrie reeds 150 miljoen frank uit de middelen van de Vlaamse begroting zijn toegekend. Ik zou hier ook kunnen verwijzen naar de nota's die door de sector positief zijn ontvangen. Eindelijk doen we iets met deze jonge, sterk groeiende Vlaamse industrie.

Hoewel we de eigen bevoegdheden eerst dienen uit te putten, zou het zeer gek zijn federale middelen te weigeren. Deze middelen moeten voor Vlaanderen evenwel aanvaardbaar zijn. De cruciale vraag is dan ook wanneer die middelen nu net aanvaardbaar zijn. Zowel hier als in het federaal parlement zijn de onderhandelingen nog lopende. We houden de verdere ontwikkelingen op dit vlak nauwgezet in het oog.

Er is momenteel nog geen samenwerkingsakkoord. Er is tijdens de vorige legislatuur wel over een zeer slecht samenwerkingsakkoord onderhandeld. Het Vlaams Parlement zal de toekomstige beslissing van de Vlaamse regering moeten evalueren.

Het is duidelijk dat deze motie niet verenigbaar is met de inhoud van de motie van de CVP, die we derhalve dan ook niet kunnen goedkeuren. (*Applaus bij de VLD, de SP, AGALEV en VU&ID*)

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys (*Op de tribune*) : Hoewel de heer Schuermans een lange stemverklaring heeft afgelegd, heeft hij het belangrijkste niet gezegd. We moeten ons bezinnen over de huidige situatie en over haar oorsprong.

Dat dossier is in de vorige legislatuur afgesloten met een deal waarbij de toenmalige CVP-fractie-leider, de heer Paul Tant, voor Vlaanderen een BTW-verlaging op de snijbloemen in de wacht sleepte en in ruil daarvoor al het geld voor het Airbus-programma aan Wallonië liet. Daar stonden we dan : een pure wafelijzerpolitiek van het laagste alloo. (*Rumoer*)

Enkele weken geleden hebben we dit dossier in de betreffende commissie opnieuw onder de loep genomen. We stelden namelijk vast dat de FLAG-directie zelf een akkoord had gesloten met de Waalse

Denys

luchtvaartindustrie, een akkoord dat voor Vlaanderen eerder nadelig was. Mede dankzij de bemoeienissen van dit parlement en van minister Van Mechelen zijn we met dit dossier op goede weg en zal er ons inziens een samenwerkingsakkoord worden gesloten waarbij we een verdeling krijgen die naar ons aanvoelen voor Vlaanderen nog nooit zo goed is geweest. Daarom zullen we deze motie niet goedkeuren en zullen we ons baseren op het vertrouwen in de minister zelf. (*Applaus bij de VLD, de SP en AGALEV*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Neen*)

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

112 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
46 leden hebben ja geantwoord ;
1 lid heeft zich onthouden ;
65 leden hebben neen geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Aers Wilfried
Becq Sonja
Boutsen Mathieu
Caluwé Ludwig
Coens Joachim
De Gryze Niki
De Lobel Hilde
De Meyer Jos
De Reuse Herman
De Roo Johan
De Smet Bart
Decaluwe Carl
Dewinter Filip
Dillen Marijke
Gardeyn-Debever Gisèle
Geraerts Jean
Heeren Veerle
Huybrechts Pieter
Kindermans Gerald
Laurys Jan
Librecht Julien
Martens Luc
Matthijs Erik
Penris Jan
Sarens Freddy

Schuermans Eddy
Strackx Felix
Tyberghien-Vandenbussche Maria
Van Cleuvenbergen Riet
Van den Brande Luc
Van den Eynde Marleen
Van der Poorten Mark
Van Goethem Roland
Van Hauthem Joris
Van Hecke Mieke
van Kessel Ingrid
Van Looy Jef
Van Malderen Paul
Van Nieuwenhuysen Luk
Van Overmeire Karim
Van Rompuy Eric
Vanleenhove Gilbert
Verougstraete Christian
Verrijken Miel
Weyts Johan
Wymeersch Frans

NEEN hebben geantwoord :

Bex Jos
Bogaert André-Emiel
Bossuyt Gilbert
Bril Louis
Browaeyts Jozef
Ceysens Patricia
Cordeel Marc
De Batselier Norbert
De Cock Dirk
De Cock Frans
De Gucht Karel
De Loor Herman
De Martelaer Ann
De Schepper Claudine
Declercq Veerle
Demeulenaere Julien
Denys André
Devolder Jacques
Feytons Freddy
Geysels Jos
Glorieux Eloi
Gysbrechts Peter
Helsen Koen
Hermans Margriet
Holemans Dirk
Keulen Marino
Lachaert Patrick
Lauwers Herman
Laverge Jacques
Logist Marcel
Loones Jan
Maes Jacky
Mahassine Chokri

Voorzitter

Malcorps Johan
Moreau André
Platteau Stefaan
Ramon Frans
Ramoudt Didier
Sannen Ludo
Schepens Cis
Stassen Jos
Suykens Lucien
Swennen Guy
Timmermans Jacques
Tobback Bruno
Van Aperen Jul
Van Baelen Gilbert
van den Abeelen Marc
Van Den Heuvel Ria
Van Dijck Kris
Van Duppen Jan
Van Eyken Christian
Van Grembergen Paul
Van Nieuwerkerke André
Van Vaerenbergh Etienne
Vandenbossche Dany
Vandenbroeke Chris
Vermeiren Francis
Vermeulen Jo
Vertriest Isabel
Voorhamme Robert

Wille Paul

Zich ONTHOUDEN heeft :

Merckx-Van Goey Trees

Dientengevolge neemt het parlement de motie niet aan.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Wij komen opnieuw bijeen op dinsdag 30 januari 2001 om 14.30 uur.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 16.55 uur.*
